

ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
ZA OKRES KOŃCZĄCY SIĘ 30 CZERWCA 2007 ROKU

WRZESIEŃ 2007

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR***	
	I półrocze 2007	I półrocze 2006	I półrocze 2007	I półrocze 2006
Przychody z tytułu odsetek	942 858	783 601	244 987	200 913
Przychody z tytułu prowizji	460 368	376 861	119 620	96 626
Zysk (strata) brutto	549 617	444 500	142 810	113 969
Zysk (strata) netto	439 570	343 746	114 216	88 135
Zmiana stanu środków pieniężnych	898 743	39 646	238 659	9 805
Aktywa razem *	36 790 147	35 990 735	9 769 544	9 394 115
Zobowiązania wobec Banku Centralnego*	-	250 113	-	65 283
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu*	26 077 572	25 991 136	6 924 843	6 784 072
Kapitał własny	5 216 797	4 980 432	1 385 309	1 231 744
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	138 785	129 257
Liczba akcji (w szt.)	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	39,93	38,12	10,60	9,43
Współczynnik wypłacalności (w %)*	13,17	14,10	13,17	14,10
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	3,36	2,63	0,87	0,67
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję (w zł / EUR)	3,36	2,63	0,87	0,67

*Porównywalne dane bilansowe według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku.

**Przedstawione wskaźniki dotyczą odpowiednio: przeznaczonej do wypłaty w 2007 roku dywidendy z podziału zysku za 2006 rok oraz wypłaconej dywidendy w 2006 roku z podziału zysku za 2005 rok.

***Kursy użyte do przeliczenia złotych na euro: pozycje bilansowe wg średniego kursu NBP na dzień 30 czerwca 2007 roku - 3,7658 zł (na dzień 31 grudnia 2006 roku: 3,8312 zł; na dzień 30 czerwca 2006 roku: 4,0434); pozycje rachunku zysków i strat wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów NBP na koniec każdego miesiąca I półrocza 2007 roku – 3,8486 zł (I półrocza 2006 roku: 3,9002 zł).

SPIS TREŚCI

<i>Skonsolidowany rachunek zysków i strat</i>	5
<i>Skonsolidowany bilans</i>	6
<i>Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym</i>	7
<i>Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych</i>	8
<i>Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego</i>	8
1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej	9
2. Znaczące zasady rachunkowości	10
3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	24
4. Wynik z tytułu odsetek	26
5. Wynik z tytułu prowizji	27
6. Przychody z tytułu dywidend	27
7. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	28
8. Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	28
9. Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	28
10. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	29
11. Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	29
12. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	30
13. Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	30
14. Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	30
15. Podatek dochodowy	31
16. Zysk przypadający na jedną akcję	32
17. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	32
18. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	32
19. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	36
20. Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	37
21. Pozostałe inwestycje kapitałowe	38
22. Kredyty, pożyczki i inne należności	43
23. Utrata wartości kredytów, pożyczek i innych należności	44
24. Rzeczowe aktywa trwale	45
25. Wartości niematerialne	47
26. Test utraty wartości dla wartości firmy	48
27. Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	48
28. Inne aktywa	50
29. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	51
30. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	52

31. Rezerwy	53
32. Inne zobowiązania	53
33. Kapitały	54
34. Transakcje repo oraz reverse repo	56
35. Wartość godziwa	57
36. Zobowiązania warunkowe	59
37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie	63
38. Działalność powiernicza	63
39. Leasing operacyjny	64
40. Rachunek przepływów pieniężnych	64
41. Jednostki powiązane	65
42. Świadczenia na rzecz pracowników	67
43. Zdarzenia po dacie bilansowej	70
44. Zarządzanie ryzykiem	71
45. Wyjaśnienie dotyczące rozszerzenia zakresu konsolidacji	88
46. Adekwatność kapitałowa	89
47. Oświadczenia Zarządu Banku	90

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

		01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
	Za okres		
<i>w tys. zł</i>	<i>Nota</i>		
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	4	942 858	783 601
Koszty odsetek i podobne koszty	4	(360 015)	(275 469)
Wynik z tytułu odsetek	4	582 843	508 132
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	460 368	376 861
Koszty opłat i prowizji	5	(96 708)	(74 433)
Wynik z tytułu prowizji	5	363 660	302 428
Przychody z tytułu dywidend	6	801	100
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	7	242 025	178 865
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	8	10 740	33 166
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	9	43 993	-
Pozostałe przychody operacyjne		53 400	59 246
Pozostałe koszty operacyjne		(27 638)	(20 439)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	10	25 762	38 807
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	11	(701 281)	(681 796)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	12	(55 485)	(66 407)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	13	(590)	117 289
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	14	45 663	11 262
Zysk operacyjny		558 131	441 846
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności		(8 514)	2 654
Zysk brutto		549 617	444 500
Podatek dochodowy	15	(110 047)	(100 754)
Zysk netto		439 570	343 746
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	16	130 659 600	130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)	16	3,36	2,63
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	16	3,36	2,63
W tym:			
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej		439 570	343 746
Zysk netto należny udziałowcom mniejszościowym		-	-

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 9-90 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans

	Stan na dzień	30.06.2007	31.12.2006
<i>w tys. zł</i>	<i>Nota</i>		
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	17	2 073 502	535 623
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18	4 754 021	4 556 471
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19	8 905 521	8 247 313
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	20	59 395	67 910
Pozostałe inwestycje kapitałowe	21	28 611	54 618
Kredyty, pożyczki i inne należności	22	18 167 774	19 516 218
<i>od sektora finansowego</i>		6 305 906	9 319 272
<i>od sektora niefinansowego</i>		11 861 868	10 196 946
Rzeczowe aktywa trwałe	24	622 147	638 246
<i>nieruchomości i wyposażenie</i>		606 797	628 860
<i>nieruchomości stanowiące inwestycje</i>		15 350	9 386
Wartości niematerialne	25	1 281 972	1 285 753
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	27	260 589	274 124
Inne aktywa	28	632 436	801 920
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	29	4 179	12 539
A k t y w a r a z e m		36 790 147	35 990 735
PASYWA			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		-	250 113
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	18	3 692 286	3 316 847
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	30	26 077 572	25 991 136
<i>depozyty</i>		25 075 939	25 036 782
<i>sektora finansowego</i>		6 515 932	6 156 605
<i>sektora niefinansowego</i>		18 560 007	18 880 177
<i>pozostałe zobowiązania</i>		1 001 633	954 354
Rezerwy	31	48 292	44 378
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	27	14 657	5 687
Inne zobowiązania	32	1 740 543	964 771
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m		31 573 350	30 572 932
KAPITAŁY			
Kapitał zakładowy	33	522 638	522 638
Kapitał zapasowy	33	3 028 809	3 027 470
Kapitał z aktualizacji wyceny	33	(185 538)	(81 501)
Pozostałe kapitały rezerwowe	33	1 446 371	1 407 081
Zyski zatrzymane		404 517	542 115
K a p i t a ł y r a z e m		5 216 797	5 417 803
P a s y w a r a z e m		36 790 147	35 990 735

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 9-90 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2006 roku	522 638	3 010 452	(64 554)	1 196 052	584 011	-	5 248 599
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	(139 933)	-	-	-	(139 933)
Przeniesienie wyceny sprzedanych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na wynik finansowy	-	-	(33 166)	-	-	-	(33 166)
Odroczony podatek dochodowy od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	32 889	-	-	-	32 889
Różnice kursowe	-	-	-	2 083	(3 411)	-	(1 328)
Zysk netto	-	-	-	-	343 746	-	343 746
Dywidendy do wypłaty	-	-	-	-	(470 375)	-	(470 375)
Transfer na kapitały	-	17 018	-	212 835	(229 853)	-	-
Stan na 30 czerwca 2006 roku	522 638	3 027 470	(204 764)	1 410 970	224 118	-	4 980 432

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2007 roku	522 638	3 027 470	(81 501)	1 407 081	542 115	-	5 417 803
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	(115 950)	-	-	-	(115 950)
Przeniesienie wyceny sprzedanych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na wynik finansowy	-	-	(13 763)	-	-	-	(13 763)
Odroczony podatek dochodowy od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	25 676	-	-	-	25 676
Różnice kursowe	-	-	-	(577)	(258)	-	(835)
Zysk netto	-	-	-	-	439 570	-	439 570
Dywidendy do wypłaty	-	-	-	-	(535 704)	-	(535 704)
Transfer na kapitały	-	1 339	-	39 867	(41 206)	-	-
Stan na 30 czerwca 2007 roku	522 638	3 028 809	(185 538)	1 446 371	404 517	-	5 216 797

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 9-90 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnychZa okres 01.01. - 30.06. 01.01. - 30.06.
2007 2006

w tys. zł

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk netto	439 570	343 746
II. Korekty do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej:	467 108	(472 307)
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym	110 047	100 754
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	8 514	(2 654)
Amortyzacja	55 485	66 407
Utrata wartości	(42 053)	(16 347)
Zmiana stanu rezerw (rozwiązanie rezerw - znak ujemny)	(3 610)	5 085
Wynik ze sprzedaży inwestycji	32	(119 685)
Odsetki otrzymane	852 040	657 066
Odsetki zapłacone	(379 123)	(273 427)
Inne korekty	(1 059 145)	(1 078 900)
Przepływy wynikające z zysków z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej	(457 813)	(661 701)
Zmiana stanu aktywów operacyjnych (wylączając środki pieniężne)	40 657	(1 620 457)
Zmiana stanu kredytów, pożyczek i innych należności	687 998	(1 240 096)
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(653 310)	(809 575)
Zmiana stanu inwestycji kapitałowych	10 665	(2 122)
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	(192 589)	560 638
Zmiana stanu innych aktywów	187 893	(129 302)
Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych (wylączając środki pieniężne)	884 264	1 809 851
Zmiana stanu zobowiązań wobec banku centralnego	(250 000)	-
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	262 634	1 611 982
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu	375 439	(314 861)
Zmiana stanu innych zobowiązań	496 191	512 730
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	906 678	(128 561)
Podatek dochodowy zapłacony	(90 039)	(66 026)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	816 639	(194 587)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(32 520)	(24 981)
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	2 104	5 534
Nabycie wartości niematerialnych	(7 287)	(4 268)
Zbycie wartości niematerialnych	-	139
Zbycie aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	7 223	174 927
Dywidendy otrzymane	-	100
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną	(30 480)	151 451
C. Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego	130 279	185 215
Wydatki z tytułu spłaty długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego	(17 695)	(102 433)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	112 584	82 782
D. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	(1 708)	1 293
E. Zwiększenie środków pieniężnych netto	898 743	39 646
F. Środki pieniężne na początek okresu	1 321 162	1 005 340
G. Środki pieniężne na koniec okresu	2 219 905	1 044 986

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 9-90 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego**1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej**

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. obejmuje dane Banku - jednostki dominującej oraz jednostek od niego zależnych (razem zwanych dalej Grupą).

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Jednostka dominująca”, „Bank”) ma siedzibę w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem KRS: 0000001538.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investments Corporation, podmiot zależny od Citibank N.A.

Bank jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi:

- działalność maklerską,
- usługi leasingowe,
- działalność inwestycyjną.

W skład Grupy wchodzi Bank oraz następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale/w głosach na WZ w %	
		30.06.2007	31.12.2006
<i>Jednostki konsolidowane metodą pełną</i>			
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	100,00
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	100,00	100,00
<i>Jednostki wyceniane metodą praw własności</i>			
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments II S.a.r.l.	Luksemburg	100,00	100,00
Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A.	Poznań	100,00	100,00

Dane finansowe jednostek zależnych nieobjętych konsolidacją metodą pełną są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. Znaczące zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

Ponadto, skrócone półroczne śródroczne sprawozdanie finansowe jednostki dominującej zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości opisanymi w niniejszej notcie, za wyjątkiem zasady ujmowania i wyceny inwestycji kapitałowych w jednostki zależne i stowarzyszone, opisaną w notcie 1 do skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego Banku.

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku. Porównywalne dane finansowe zostały zaprezentowane za okres od 1 stycznia 2006 roku do 30 czerwca 2006 roku, a dla bilansu według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów i zobowiązań wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu (kredyty i pożyczki, zobowiązania finansowe inne niż wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Obecnie programy świadczeń kapitałowych oferowane przez Grupę traktowane są jako programy rozliczane w środkach pieniężnych. Zgodnie z Interpretacją IFRIC 11 Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej „*Grupa kapitałowa a płatności w formie akcji własnych*” programy te powinny być traktowane jako transakcje płatności w formie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się nie wcześniej niż 1 marca 2007 roku. Grupa jest w trakcie oszacowywania wpływu tej zmiany na sprawozdanie finansowe.

30 listopada 2006 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała MSSF 8 „*Segmenty operacyjne*”, który zastępuje MSR 14 „*Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności*”. Standard oczekuje na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i związane z nimi założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które w danych warunkach uznane zostaną za właściwe i które stanowią podstawę do dokonania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których wartości nie można określić w sposób jednoznaczny na podstawie innych źródeł. Rzeczywiste wartości mogą się jednak różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty szacunków ujmowane są w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku, jeżeli korekta dotyczy tylko tego okresu lub w

okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeżeli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

W celu zachowania porównywalności danych finansowych z ujęciem bieżącego okresu, dokonano stosownych zmian w prezentacji danych finansowych dotyczących I półrocza 2006 roku w stosunku do uprzednio opublikowanych danych w „Śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 30 czerwca 2006 roku”. Zmiany te dotyczyły sposobu grupowania i prezentacji wybranych operacji gospodarczych i nie mają wpływu na sumę bilansową oraz wyniki finansowe Grupy. Ponadto wprowadzone zostały zmiany związane z rozszerzeniem począwszy od 2006 roku zakresu jednostek podlegających konsolidacji metodą pełną. Wpływ rozszerzenia zakresu konsolidacji na poszczególne pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat i kapitały własne prezentowane uprzednio w śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przedstawione zostały w nocie 45.

W niniejszym sprawozdaniu Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2007 roku.

Podstawy konsolidacji

W skład jednostek podporządkowanych wchodzi jednostki zależne i stowarzyszone.

Jednostki zależne - definicja

Jednostki zależne to wszelkie jednostki kontrolowane przez Bank. Jednostki kontrolowane to jednostki, w odniesieniu do których Bank pośrednio lub bezpośrednio ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu osiągania korzyści ekonomicznych z działalności danej jednostki. Kontrola zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania, w tym warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Transakcje i rozrachunki na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Eliminacji podlegają również istotne nie zrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy spółkami z Grupy. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności we wszystkich istotnych obszarach z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Jednostki zależne, które nie są konsolidowane metodą pełną ze względu na nieistotność ich sprawozdań finansowych w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy, wykazywane są z zastosowaniem metody praw własności.

Jednostki stowarzyszone - definicja

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa pośrednio lub bezpośrednio wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności. W początkowym ujęciu udziały w jednostkach stowarzyszonych wykazuje się według ceny nabycia. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości) określoną w dniu nabycia.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne nie zabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Istotne nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia we wszystkich istotnych obszarach zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Waluty obce

Pozycje bilansowe i pozabilansowe wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote polskie według kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dzień sporządzenia bilansu.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną (złoty polski) według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Różnice kursowe wynikające z rewaluacji bilansowych pozycji walutowych oraz rozliczenia transakcji walutowych zaliczane są do wyniku z pozycji wymiany.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego są następujące:

w zł		30 czerwca 2007	31 grudnia 2006	30 czerwca 2006
1	USD	2,7989	2,9105	3,1816
1	CHF	2,2730	2,3842	2,5803
1	EUR	3,7658	3,8312	4,0434

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- składniki aktywów lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- pożyczki i należności;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;
- pozostałe zobowiązania finansowe.

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie klasyfikowała aktywów do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

Grupa dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych do poszczególnych kategorii w dacie początkowego ujęcia.

- (a) Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria obejmuje (i) aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu

oraz (ii) aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie, jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub, w przypadku aktywów finansowych, jeżeli został zaliczony do tej kategorii na podstawie decyzji kierownictwa jednostki. Do kategorii „Przeznaczone do obrotu” Grupa zalicza wszystkie instrumenty pochodne oraz wybrane dłużne papiery wartościowe.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa udziela klientowi finansowania w celu innym niż wygenerowanie przez Grupę krótkoterminowych zysków z tytułu obrotu tymi pożyczkami lub należnościami. Do kategorii tej zaliczane są w szczególności należności kredytowe, skupione wierzytelności oraz dłużne papiery wartościowe nie notowane na aktywnym rynku.

(c) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Kategoria aktywa dostępne do sprzedaży to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe, które (i) zostały zaklasyfikowane przez jednostkę do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia lub (ii) nie zostały zakwalifikowane do żadnej z pozostałych kategorii aktywów. Do kategorii tej Grupa klasyfikuje wybrane dłużne i kapitałowe papiery wartościowe.

(d) Pozostałe zobowiązania finansowe

Kategoria „Pozostałe zobowiązania finansowe” obejmuje zobowiązania finansowe niezakwalifikowane do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do kategorii tej zaklasyfikowane są przede wszystkim depozyty klientowskie.

Ujmowanie i wyłączenie

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży ujmuje się w bilansie i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień, w którym Grupa odpowiednio otrzymuje lub przekazuje prawo własności do składnika aktywów. Prawa i obowiązki z tytułu zawartej transakcji w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji wyceniane są do wartości godziwej.

Pożyczki i inne należności wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Zobowiązania finansowe są wyłączone z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nieklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem pożyczek i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej oraz inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Zobowiązania finansowe po początkowym ujęciu są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej.

Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się odpowiednio w przychodach lub kosztach. Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, za wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych dotyczących pieniężnych aktywów i zobowiązań, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat. Jednakże odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmuje się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Wartość godziwa akcji i udziałów w jednostkach innych niż zależne i stowarzyszone notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), inwestycje takie wykazuje się w cenie nabycia skorygowanej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa jest stroną umów leasingu, na podstawie których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków składniki aktywów przez uzgodniony okres.

W przypadku umów, na mocy których Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i pożytki wynikające z posiadania składników aktywów będących przedmiotem umowy leasingu, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Grupa ujmuje natomiast należność z tytułu leasingu finansowego w wartości równej inwestycji leasingowej netto.

Przychody odsetkowe od umów leasingu finansowego rozliczane są metodą efektywnej stopy procentowej w celu odzwierciedlenia stałej w danym okresie stopy zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

Inwestycje kapitałowe - akcje i udziały w pozostałych jednostkach

Akcje i udziały w innych jednostkach niż jednostki podporządkowane zaliczane są do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Instrumenty pochodne

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy, od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa przeznaczone do obrotu, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania przeznaczone do obrotu.

Wbudowane instrumenty pochodne traktuje się jako oddzielne instrumenty pochodne, jeśli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania. Obecnie Grupa nie kompensuje i nie prezentuje w kwocie netto aktywów i zobowiązań finansowych.

Konsolidacja sald rachunków

Grupa oferuje swoim klientom usługi zarządzania środkami finansowymi polegające na konsolidacji sald rachunków bankowych w ramach struktury rachunków powiązanych (tzw. cash-pooling). Operacje tego typu polegają na konsolidacji (netowaniu) sald dodatnich i ujemnych rachunków bieżących uczestników produktu na wyznaczonym rachunku podmiotu zarządzającego rozliczeniami. Operacja konsolidacji przeprowadzana jest na koniec dnia roboczego, natomiast następnego dnia roboczego dokonywane są przelewy zwrotne przywracające stan rachunków do sytuacji sprzed konsolidacji. Transakcje konsolidacyjne nie spełniają warunków MSR 39 dotyczących wyłączania składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu i w związku z tym prezentowane są w ujęciu brutto, tj. salda należności wykazywane są w pozycji „Kredyty, pożyczki i inne należności”, zaś salda zobowiązań jako depozyty.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu / odsprzedaży

Grupa dokonuje transakcji sprzedaży/zakupu aktywów finansowych z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek tzw. transakcje typu repo i reverse repo na papierach wartościowych. Papiery wartościowe sprzedane z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone z bilansu. Jednocześnie ujmowane są po stronie pasywów zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. W przypadku transakcji zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży nabyte papiery wartościowe prezentowane są jako pożyczki i należności. Różnicę między ceną sprzedaży/zakupu a ceną odkupu/odsprzedaży ujmuje się odpowiednio jako koszty lub przychody odsetkowe z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Utrata wartości aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Grupa dokonuje podziału składników aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu ze względu na podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym danego zaangażowania na portfel aktywów indywidualnie istotnych oraz portfel aktywów indywidualnie nieistotnych (portfel grupowy). Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane przez Grupę informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłacaniem odsetek lub należności głównej;
- przyznanie pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych

- wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca by nie udzielił;
- wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy;
 - zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
 - obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie, lub
 - krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w grupie.

Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia.

Odpisy z tytułu utworzenia rezerwy na pokrycie poniesionych, lecz niezidentyfikowanych strat kredytowych

Grupa tworzy rezerwę na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty kredytowe ('IBNR' – ang. *incurred but not reported*). Rezerwa IBNR odzwierciedla poziom strat kredytowych oszacowany na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka do charakterystyk ryzyka grupy aktywów objętych procesem wyliczenia rezerwy IBNR, które zostały poniesione przez Grupę na dzień bilansowy, lecz dla których Grupa nie jest jeszcze w stanie zidentyfikować indywidualnych ekspozycji z utratą wartości. Procesem wyliczania rezerwy IBNR objęte są wszystkie należności, dla których albo nie stwierdzono przesłanek utraty wartości na poziomie indywidualnym lub mimo stwierdzenia przesłanek indywidualna ocena pod kątem utraty wartości nie wykazała potrzeby dokonania odpisu aktualizującego. Rezerwa IBNR liczona jest w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o wspólnych cechach ryzyka kredytowego. W sprawozdaniu finansowym Grupy rezerwa na poniesione niezidentyfikowane ryzyko kredytowe prezentacyjnie pomniejsza wartość ekspozycji kredytowych.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów indywidualnie istotnych

Poziom rezerwy na należności uznane za indywidualnie istotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest jako różnica między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą przewidywaną do otrzymania przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze spodziewanych spłat przez kredytobiorcę, z tytułu realizacji zabezpieczeń lub sprzedaży wierzytelności. Przyszłe przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej efektywną stopą procentową instrumentu.

Jeżeli wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych wzrośnie na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odpowiednio odwracany przez rachunek zysków i strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów indywidualnie nieistotnych

Poziom rezerwy na należności uznane za indywidualnie nieistotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest na bazie oceny portfelowej opartej o historyczne doświadczenia dotyczące strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Rezerwy na należności od sektora finansowego, sektora niefinansowego i budżetowego, odpisy z tytułu trwałej utraty wartości papierów wartościowych i innych aktywów korygują wartość odpowiednich pozycji aktywów bilansu. Natomiast rezerwy na zobowiązania pozabilansowe wykazywane są w pozycji „Rezerwy” w pasywach bilansu.

Kredyty uznane za nieściągalne (tj. takie, dla których Grupa nie spodziewa się przyszłych przepływów pieniężnych oraz które na podstawie oddzielnych przepisów podatkowych spełniły warunki niezbędne

do zaliczenia straty do kosztów uzyskania przychodu lub które zostały bezwarunkowo umorzone na mocy umowy z klientem) są na podstawie decyzji Grupy spisywane w ciężar rezerw. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, przychody z tego tytułu prezentowane są w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”.

Utrata wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte w kapitale własnym w wysokości różnicy między ceną nabycia skorygowaną o późniejsze spłaty i amortyzację a wartością godziwą, uwzględniając poprzednie odpisy z tytułu utraty wartości, przenosi się do rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie podlegają odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży podlegają odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat, jeśli w późniejszych okresach wartość godziwa instrumentu dłużnego wzrośnie i wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty.

Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według kosztu

Na kategorię aktywów finansowych wycenianych według kosztu w sprawozdaniu finansowym Grupy składają się akcje i udziały w jednostkach innych niż podporządkowane sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, dla których nie da się wiarygodnie określić wartości godziwej (np. ze względu na brak notowań). Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości takich inwestycji kapitałowych, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Strata z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach innych niż podporządkowane sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których nie da się wiarygodnie określić wartości godziwej, nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartości bilansowe aktywów Grupy innych niż aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz innych niż wartość firmy, w tym w szczególności składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, przeglądane są na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa lub jego ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie redukują proporcjonalnie wartość księgową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków).

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w przypadku aktywów innych niż aktywa finansowe jest wartością większą z: wartości sprzedaży netto i wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa. Dla aktywów niegenerujących niezależnych przepływów środków pieniężnych, wartość odzyskiwalna jest wyznaczana dla danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego te aktywa należą.

Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, z wyłączeniem wartości firmy, podlega odwróceniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która, pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach, zobowiązaniach oraz zobowiązaniach warunkowych na dzień połączenia. Wartość firmy jest wykazywana w wysokości ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizacyjne wynikające z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana na ośrodki wypracowujące środki pieniężne i nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości niezależnie od wystąpienia przesłanek utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

W przypadku jednostek stowarzyszonych wartość firmy jest zawarta w wartości bilansowej inwestycji w jednostce stowarzyszonej.

Zyski i straty ze zbycia jednostki zależnej lub stowarzyszonej uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

Wartość firmy powstała w wyniku przejęć sprzed 31 marca 2004 roku, to jest dnia wejścia w życie MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”, została obliczona zgodnie z poprzednio stosowanymi standardami rachunkowości jako różnica między kosztem przejęcia jednostki, a wartością aktywów netto przejmowanej jednostki na dzień przejęcia.

Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne (z wyłączeniem wartości firmy)

Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o naliczone umorzenie, a także o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów oraz ich przygotowaniem do użytkowania.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki, na przykład na naprawę i konserwację, odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Umorzenie naliczane jest metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania przy zastosowaniu stawek określonych w zatwierdzonym planie amortyzacji na 2007 rok.

Przykładowe stosowane roczne stawki amortyzacji są następujące:

Budynki i budowle	1,5%	-	4,5%
Środki transportu	14,0%	-	20,0%
Komputery			34,0%
Wypożyczenie biurowe			20,0%
Inne środki trwałe	7,0%	-	20,0%
Oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie (z wyjątkiem podstawowego systemu operacyjnego, do którego stosuje się stawkę 20%)			34,0%
Pozostałe wartości niematerialne			20,0%

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się weryfikacji wartości końcowej aktywów trwałych oraz

okresów ich użytkowania i w razie potrzeby dokonuje stosownych korekt planu amortyzacji.

Składniki majątku o jednostkowej wartości początkowej nie przekraczającej 3 500 zł podlegają jednorazowemu odpisaniu w koszty z datą wydania ich do używania. Suma wartości środków trwałych jednorazowo odpisanych w koszty nie jest istotna z punktu widzenia sprawozdania finansowego.

Środki trwałe w budowie wykazywane są w wysokości ogółu poniesionych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z nie zakończoną jeszcze budową, montażem lub ulepszeniem istniejącego środka trwałego z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Środki trwałe obejmują także prawa użytkowania wieczystego gruntów.

Środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego lub wartości niematerialnej jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeśli wartość bilansowa przewyższa wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości zaklasyfikowane przez Grupę jako inwestycyjne prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako element rzeczowych aktywów trwałych. Grupa stosuje do ich wyceny model wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych wynika z ekspertyz wydanych przez niezależnych rzeczoznawców posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysku i strat.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

Pracownicy, w zależności od ich indywidualnego poziomu zaszerzegowania, mogą otrzymać nagrodę z funduszu motywacyjnego, premię w ramach planu premiowego obowiązującego w danym obszarze lub uznaniową nagrodę roczną na zasadach określonych w wewnętrznych przepisach o wynagradzaniu pracowników. Premie i nagrody przyznawane są po zakończeniu okresu, za który oceniane są wyniki.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze są ujmowane jako koszty w okresie, którego dotyczą.

Płatności w formie akcji

Pracownicy mogą także uczestniczyć w programach świadczeń kapitałowych Citigroup. W ramach tych programów, pracownikom oferowane są nagrody w formie opcji na zakup akcji Citigroup (program opcji pracowniczych - SOP), a także nagrody w formie „akcji odroczonej” (program akumulacji kapitału - CAP). Programy te traktowane są jako programy rozliczane w środkach pieniężnych. Na przyszłe wypłaty tworzona jest rezerwa wykazana w pasywach bilansu w pozycji „Inne zobowiązania” oraz w pozycji „Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu” rachunku zysków i strat. Koszty programu określone są przy użyciu modelu wyceny. Zgodnie z wymogami standardu wartość godziwa jest początkowo ustalana na dzień przyznania nagrody, a następnie na każdy dzień sprawozdawczy, aż do całkowitego rozliczenia. Łączną wartość kosztów ujętych na dany dzień sprawozdawczy stanowi iloczyn wartości godziwej opcji lub akcji odroczonej na dzień sprawozdawczy i części uprawnienia uznanego za nabyte w tym okresie.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

W ramach systemu wynagrodzeń Grupa gwarantuje pracownikom odprawy emerytalne, których wysokość uzależniona jest od liczby lat pracy w podmiotach Grupy, przypadających bezpośrednio przed nabyciem prawa do odprawy. Pracownikom, z którymi została zawarta umowa o pracę na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, przysługuje ponadto nagroda za wieloletnią pracę. Na przyszłe wypłaty tworzona jest rezerwa, która jest wykazana w pasywach w pozycji „Inne zobowiązania” oraz w pozycji „Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu” rachunku zysków i strat. Rezerwy na przyszłe koszty odpraw emerytalnych oraz nagród za wieloletnią pracę obliczane są metodą aktuarialną. Wycena aktuarialna tych rezerw jest okresowo aktualizowana.

Programy określonych składek

Ponadto Grupa stwarza możliwość uczestnictwa pracowników w programie emerytalnym, opisanym szczegółowo w notcie 42. Za pracowników uczestniczących w programie, Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia Grupa nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności, zatem zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” jest to program określonych składek. Składki ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w bilansie, jeżeli na Grupie ciąży obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany wynikający ze zdarzeń przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz kwota rezerwy może być w wiarygodny sposób oszacowana.

Rezerwa restrukturyzacyjna

Rezerwa na restrukturyzację jest tworzona po spełnieniu następujących warunków: (i) Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji; (ii) restrukturyzacja już się rozpoczęła albo została publicznie ogłoszona; (iii) kwota rezerwy może być wiarygodnie oszacowana. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje przyszłych kosztów operacyjnych.

Kapitały

Kapitały i fundusze własne wykazywane są według wartości nominalnej, za wyjątkiem funduszu z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, który wykazywany jest w z uwzględnieniem wpływu odroczonego podatku dochodowego.

Dywidendy są ujmowane jako zobowiązania w momencie, w którym podział zysku został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Banku.

Ustalanie wyniku finansowego

Wynik finansowy ustala się z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny oraz zasady memoriału i współmierności przychodów i kosztów. Do wyniku finansowego zaliczane są wszystkie osiągnięte przychody i koszty związane z tymi przychodami, dotyczące danego okresu sprawozdawczego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów

W celu przypisania kosztów do okresów sprawozdawczych, których one dotyczą, Grupa dokonuje czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Dotyczy to w szczególności kosztów działania Grupy.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych do odpowiednich okresów. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa uwzględnia wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta. W rezultacie prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej po pomniejszeniu o bezpośrednie koszty pozyskania instrumentu finansowego prezentowane są jako składnik przychodów odsetkowych.

W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Przychody i koszty z tytułu prowizji, opłaty bankowe

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Prowizje klasyfikowane są do następujących kategorii:

- prowizji stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej;
- prowizji za wykonanie usługi;
- prowizji za wykonanie znaczącej czynności.

Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej zaliczane są do rachunku zysków i strat jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej i wykazywane w przychodach odsetkowych.

Prowizje za wykonanie usługi i znaczącej czynności zaliczane są do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi lub jednorazowo w momencie wykonania czynności i wykazywane w przychodach z tytułu prowizji.

W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat, np. kredytów w rachunku bieżącym lub kart kredytowych prowizje rozliczane są w czasie metodą liniową przez okres ważności limitu kredytowego. Tego typu prowizje zaliczane są do przychodów z tytułu prowizji.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody nie związane bezpośrednio z działalnością bankową. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych oraz aktywów do zbycia, przychody związane z przetwarzaniem danych na rzecz podmiotów powiązanych, a także koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy składa się z podatku bieżącego oraz odroczonego. Podatek dochodowy ujemuje się w rachunku zysków i strat za wyjątkiem sytuacji, gdy podatek dotyczy kwot ujmowanych bezpośrednio w kapitale.

Rezerwa na podatek odroczony jest kalkulowana przy użyciu metody bilansowej, poprzez wyliczenie przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań oraz ich wartością

podatkową. Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie łącznie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania.

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Funduszu Poręczeń Unijnych (Dz. U. Nr 121, poz. 1262) wprowadzającej art. 38a do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, Grupa wykazuje w sprawozdaniu finansowym kwotę należności od Budżetu Państwa z tytułu przysługującego uprawnienia do pomniejszenia zobowiązania podatkowego w latach 2007 – 2009.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment jest dającym się wyodrębnić obszarem działalności Grupy, w ramach którego następuje albo dystrybucja towarów lub świadczenie usług (segment branżowy), albo dystrybucja towarów lub świadczenie usług w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny). Segment działalności podlega określonym ryzykom, jak również wiąże się z występowaniem korzyści, które są właściwe wyłącznie dla danego segmentu. Za wzór sprawozdawczy stosowany do segmentów przyjęto podział branżowy, ponieważ ryzyko i stopy zwrotu wynikają z różnic pomiędzy produktami. Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – bankowości komercyjnej i inwestycyjnej oraz bankowości detalicznej. Szczegółowe informacje na temat segmentów przedstawiono w notce 3.

Wycena aktywów i pasywów segmentu, przychodów oraz wyniku segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości Grupy.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się składniki aktywów lub grupy aktywów wraz z bezpośrednio powiązanymi z nimi zobowiązaniami, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie składniki aktywów lub grupy dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży i aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu został rozpoczęty. Ponadto, taki składnik aktywów (lub grupa) jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów (lub grupy) do tej kategorii.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Aktywa te nie podlegają amortyzacji.

Wartości szacunkowe

Ustalenie bilansowych wartości niektórych aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów wymaga oszacowania na datę bilansową wpływu niepewnych przyszłych zdarzeń na te pozycje. Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Poniżej zaprezentowano najistotniejsze z nich zastosowane przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzane przed użyciem. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.

Grupa stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:

- do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
- do wyceny transakcji opcyjnych stosuje się model wyceny Garmana-Kohlhagena;
- do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
- do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe.

Utrata wartości kredytów

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena, czy zaistniały obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości ekspozycji kredytowych. Jeśli tak, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a oszacowaną wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z danej ekspozycji kredytowej. Aktywa finansowe, dla których albo nie stwierdzono przesłanek utraty wartości na poziomie indywidualnym lub mimo stwierdzenia przesłanek indywidualna ocena składnika aktywów pod kątem utraty wartości nie wykazała potrzeby dokonania odpisu aktualizującego, Grupa objęła analizą statystyczną.

Określenie przesłanek utraty wartości oraz wyliczenie bieżącej wartości szacowanych przepływów pieniężnych wymaga zastosowania przez Grupę szacunków. Metodologia i założenia wykorzystywane przy ustalaniu poziomu utraty wartości należności są regularnie przeglądane i uaktualniane w razie potrzeby.

Utrata wartości aktywów dostępnych do sprzedaży

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, skumulowane straty ujęte dotychczas w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, chociaż składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według kosztu

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi być rozliczony przez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Utrata wartości firmy

Grupa przeprowadziła test wartości firmy pod kątem utraty wartości na dzień 31 grudnia 2005 roku oraz 31 grudnia 2006 roku. Szacunku wartości firmy dokonano w oparciu o zapisy MSR 36 odnośnie określania wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Testy nie wykazały utraty wartości.

Świadczenia pracownicze

Rezerwy na przyszłe wypłaty z tytułu świadczeń pracowniczych zagwarantowanych zbiorowym układem pracy, takie jak nagrody jubileuszowe czy odprawy emerytalne, podlegają okresowemu

oszacowaniu przez niezależnego aktuariusza.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje również oszacowania poziomu rezerwy związanej z przyznanymi pracownikom nagrodami w formie opcji na akcje Citigroup. Kwota rezerwy określona jest w oparciu o metodologię opisaną w MSSF 2 przy użyciu modelu wyceny wartości opcji. Określenie kwoty rezerwy wymaga zastosowania szacunków dotyczących między innymi oczekiwanego poziomu rotacji pracowników, oczekiwanej stopy dywidendy płaconej przez Citigroup oraz terminów realizacji opcji.

3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Działalność Grupy została podzielona na 2 główne segmenty branżowe:

– *Bankowość Komercyjna i Inwestycyjna*

W ramach segmentu Bankowości Komercyjnej i Inwestycyjnej Grupa oferuje produkty i świadczy usługi podmiotom gospodarczym, jednostkom samorządowym oraz dla sektora budżetowego. Obok tradycyjnych usług bankowych polegających na działalności kredytowej i depozytowej, segment świadczy usługi zarządzania gotówką, finansowania handlu, leasingu, usług maklerskich i powiernictwa papierów wartościowych, oferuje produkty skarbu na rynkach finansowych i towarowych. Ponadto, segment oferuje szeroki zakres usług bankowości inwestycyjnej na lokalnym i międzynarodowym rynku kapitałowym, w tym usług doradztwa, pozyskiwania i gwarantowania finansowania poprzez publiczne i niepubliczne emisje instrumentów finansowych. Działalność segmentu obejmuje także transakcje na własny rachunek na rynkach instrumentów kapitałowych, dłużnych oraz pochodnych. Produkty i usługi Grupy w ramach segmentu Bankowości Komercyjnej i Inwestycyjnej dostępne są poprzez dostosowane do potrzeb klienta kanały dystrybucji, zarówno poprzez sieć oddziałów, bezpośrednie kontakty z klientami, jak i nowoczesne i efektywne kanały zdalne – systemy obsługi przez telefon i bankowość elektroniczną.

– *Bankowość Detaliczna*

Segment Bankowości Detalicznej (aktualnie prezentowany łącznie z CitiFinancial) dostarcza produkty i usługi finansowe klientom indywidualnym, a także w ramach CitiBusiness mikroprzedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą. Oprócz prowadzenia rachunków, szerokiej oferty w obszarze działalności kredytowej i depozytowej, Grupa oferuje klientom karty kredytowe, prowadzi usługi zarządzania majątkiem, pośredniczy w sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych. Klienci mają do dyspozycji sieć oddziałów, bankomatów, jak również obsługę telefoniczną i bankowość elektroniczną oraz sieć pośredników finansowych oferujących produkty segmentu.

Wycena aktywów i pasywów segmentu, przychodów oraz wyniku segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości Grupy, opisanych w nacie 2 - Znaczące zasady rachunkowości.

Transakcje między poszczególnymi segmentami Grupy są zawierane na warunkach rynkowych.

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Nie zidentyfikowano istotnego związku między lokalizacją placówek Grupy a poziomem ryzyka i rentowności ich działalności. W związku z tym zdecydowano o odstąpieniu od prezentacji wyników finansowych w podziale na segmenty geograficzne.

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności za I półrocze 2007 rok

w tys. zł

	Bankowość Komercyjna i Inwestycyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Wynik z tytułu odsetek	259 102	323 741	582 843
Wynik z tytułu prowizji	155 175	208 485	363 660
Przychody z tytułu dywidend	784	17	801

	Bankowość Komercyjna i Inwestycyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	225 602	16 423	242 025
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	10 740	-	10 740
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	40 204	3 789	43 993
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	33 332	(7 570)	25 762
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(327 292)	(373 989)	(701 281)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(39 348)	(16 137)	(55 485)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	(616)	26	(590)
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	52 169	(6 506)	45 663
Zysk operacyjny	409 852	148 279	558 131
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	(8 514)	-	(8 514)
Zysk brutto	401 338	148 279	549 617
Podatek dochodowy			(110 047)
Zysk netto			439 570

Aktywa i pasywa Grupy według segmentów działalności na dzień 30 czerwca 2007 roku

w tys. zł

	Bankowość Komercyjna i Inwestycyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Aktywa, w tym:	32 526 828	4 263 319	36 790 147
<i>aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży</i>	4 179	-	4 179
Pasywa	31 244 691	5 545 456	36 790 147

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności za I półrocze 2006 rok

w tys. zł

	Bankowość Komercyjna i Inwestycyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Wynik z tytułu odsetek	229 053	279 079	508 132
Wynik z tytułu prowizji	153 183	149 245	302 428
Przychody z tytułu dywidend	100	-	100
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	159 688	19 177	178 865
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	33 166	-	33 166
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	28 457	10 350	38 807
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(337 369)	(344 427)	(681 796)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(48 538)	(17 869)	(66 407)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	104 421	12 868	117 289
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	24 678	(13 416)	11 262

<i>w tys. zł</i>	Bankowość Komercyjna i Inwestycyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Zysk operacyjny	346 839	95 007	441 846
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	2 654	-	2 654
Zysk brutto	349 493	95 007	444 500
Podatek dochodowy			(100 754)
Zysk netto			343 746

Aktywa i pasywa Grupy według segmentów działalności na dzień 31 grudnia 2006 roku

<i>w tys. zł</i>	Bankowość Komercyjna i Inwestycyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Aktywa, w tym:	32 161 847	3 828 888	35 990 735
<i>aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży</i>	<i>12 539</i>	<i>-</i>	<i>12 539</i>
Pasywa	29 824 930	6 165 805	35 990 735

4. Wynik z tytułu odsetek

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze od:		
Banku Centralnego	14 136	6 985
lokat w bankach	159 604	121 991
kredytów, pożyczek i innych należności, z tego:	525 340	458 601
<i>sektora finansowego</i>	<i>10 605</i>	<i>9 665</i>
<i>sektora niefinansowego</i>	<i>514 735</i>	<i>448 936</i>
dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	209 035	145 717
dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	34 743	50 307
	942 858	783 601
Koszty odsetek i podobne koszty od:		
operacji z Bankiem Centralnym	(100)	(9)
depozytów banków	(73 254)	(41 989)
depozytów sektora finansowego (oprócz banków)	(38 658)	(34 356)
depozytów sektora niefinansowego	(239 533)	(194 536)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(8 470)	(4 579)
	(360 015)	(275 469)
	582 843	508 132

Przychody odsetkowe za I półrocze 2007 roku zawierają odsetki od kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości w kwocie 9 828 tys. zł (za I półrocze 2006 roku: 17 045 tys. zł).

5. Wynik z tytułu prowizji

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
<i>Przychody z tytułu opłat i prowizji</i>		
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	173 089	125 384
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	92 992	62 851
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	65 869	59 013
z tytułu usług powierniczych	48 794	44 949
z tytułu działalności maklerskiej	39 682	42 789
z tytułu zarządzania środkami finansowymi	17 593	19 478
z tytułu gwarancyjnych zobowiązań pozabilansowych	9 979	8 599
z tytułu zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym	4 320	3 557
inne	8 050	10 241
	460 368	376 861
<i>Koszty z tytułu opłat i prowizji</i>		
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	(37 322)	(21 526)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	(30 130)	(31 052)
z tytułu działalności maklerskiej	(14 581)	(10 902)
z tytułu opłat KDPW	(7 691)	(4 762)
z tytułu opłat brokerskich	(5 387)	(4 473)
inne	(1 597)	(1 718)
	(96 708)	(74 433)
	363 660	302 428

Wynik z tytułu prowizji za I półrocze 2007 roku zawiera przychody prowizyjne (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych nie wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w kwocie 98 623 tys. zł (za I półrocze 2006 roku: 68 877 tys. zł) oraz koszty prowizyjne w kwocie 37 322 tys. zł (za I półrocze 2006 roku: 21 526 tys. zł).

6. Przychody z tytułu dywidend

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	619	-
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	182	100
	801	100

7. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
<i>Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</i>		
z instrumentów dłużnych	37 638	(6 573)
z instrumentów pochodnych, z tego:	54 833	12 510
<i>na stopę procentową</i>	53 362	6 969
<i>kapitałowe</i>	1 317	3 798
<i>towarowe</i>	154	1 743
	92 471	5 937

Wynik z pozycji wymiany

z tytułu operacji wymiany na walutowych instrumentach pochodnych	154 776	373 432
z tytułu różnic kursowych (rewaluacja)	(5 222)	(200 504)
	149 554	172 928
	242 025	178 865

Wynik na instrumentach dłużnych zawiera wynik netto na obrocie rządowymi papierami wartościowymi, dłużnymi instrumentami komercyjnymi i instrumentami rynku pieniężnego.

Wynik na instrumentach pochodnych zawiera wynik netto na obrocie swap'ami na stopy procentowe, opcjami, futures'ami i innymi instrumentami pochodnymi.

Wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów denominowanych w walucie obcej oraz na walutowych instrumentach pochodnych takich jak forward, swap i opcje.

8. Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Zrealizowane zyski z instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	12 815	37 031
Zrealizowane straty z instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	(2 075)	(3 865)
	10 740	33 166

9. Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Zrealizowane zyski z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży	43 993	-

10. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
<i>Pozostałe przychody operacyjne</i>		
Przychody z tytułu przetwarzania danych na rzecz jednostek powiązanych	30 994	28 714
Przychody z wynajmu powierzchni biurowych	3 925	2 714
Przychody z rozliczenia nieodpłatnie otrzymanego prawa wieczystego użytkowania gruntów	758	3 228
Przychody dotyczące nieruchomości stanowiących inwestycje	145	3 178
Pozostałe przychody dotyczące akcji przyznanych przez MasterCard	-	6 120
Pozostałe	17 578	15 292
	53 400	59 246
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>		
Koszty dotyczące rezerwy na karę nałożoną przez UOKiK z tytułu opłat „interchange”	(10 228)	-
Koszty dotyczące nieruchomości stanowiących inwestycje	(3 011)	(3 255)
Koszty windykacji	(2 544)	(2 764)
Pozostałe	(11 855)	(14 420)
	(27 638)	(20 439)
	25 762	38 807

11. Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
<i>Koszty pracownicze</i>		
Koszty związane z wynagrodzeniami, w tym:	(276 091)	(255 668)
<i>koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi</i>	(8 184)	(7 781)
Premie i nagrody, w tym:	(68 119)	(77 130)
<i>pracownicze świadczenia kapitałowe</i>	2 089	(6 417)
<i>nagrody za wieloletnią pracę</i>	(5 674)	(2 348)
	(344 210)	(332 798)
<i>Koszty ogólnoadministracyjne</i>		
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	(84 339)	(92 503)
Koszty usług doradczych, audytorskich, konsultacyjnych oraz innych usług zewnętrznych	(62 456)	(64 508)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	(53 331)	(54 701)
Reklama i marketing	(37 433)	(30 451)
Koszty transakcyjne	(32 635)	(21 966)
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii	(14 211)	(13 780)
Koszty szkoleń i edukacji	(5 005)	(4 408)
Pozostałe koszty	(67 661)	(66 681)
	(357 071)	(348 998)
	(701 281)	(681 796)

Koszty pracownicze za I półrocze 2007 roku zawierają koszty z tytułu wynagrodzeń i nagród obecnych i byłych członków Zarządu Banku w wysokości 7 623 tys. zł (w I półroczu 2006 roku: 5 678 tys. zł).

12. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	(44 420)	(49 000)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(11 065)	(17 407)
	(55 485)	(66 407)

13. Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Zyski		
z tytułu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży*	-	116 379
z inwestycji w jednostki podporządkowane	177	867
z tytułu innych rzeczowych aktywów trwałych	544	245
	721	117 491
Straty		
z tytułu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży*	(1 137)	-
z tytułu innych rzeczowych aktywów trwałych	(174)	(202)
	(1 311)	(202)
	(590)	117 289

*dotyczy aktywów trwałych zakwalifikowanych na dzień 31 grudnia 2005 roku jako przeznaczone do sprzedaży i zbytych w prezentowanych okresach (patrz nota 29).

14. Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości

Odpisy (netto) na utratę wartości aktywów finansowych

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Utworzenie odpisu na utratę wartości		
kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(177 860)	(272 148)
inne	(9 828)	(17 043)
	(187 688)	(289 191)
Odwrócenie odpisu na utratę wartości		
kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu	229 741	305 538
	42 053	16 347

Różnica wartości rezerw na zobowiązania pozabilansowe

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Odpisy na rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(35 584)	(45 944)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	39 194	40 859
	3 610	(5 085)
<i>Utrata wartości netto</i>	45 663	11 262

15. Podatek dochodowy

Ujęty w rachunku zysków i strat

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Bieżący podatek		
Bieżący rok	(104 097)	(81 785)
Korekty z lat ubiegłych	8 856	(1 188)
	(95 241)	(82 973)
Podatek odroczony		
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	(14 137)	(16 805)
Zmiana stanu należności od budżetu z tytułu przysługujących odliczeń podatku	(669)	(976)
	(14 806)	(17 781)
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	(110 047)	(100 754)

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

<i>w tys. zł</i>	01.01. - 30.06. 2007	01.01. - 30.06. 2006
Zysk brutto	549 617	444 500
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku (19%)	(104 427)	(84 455)
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	(16 987)	(15 392)
Przychody podlegające opodatkowaniu nie ujęte w wyniku finansowym	(58 462)	(25 089)
Koszty stanowiące koszty uzyskania przychodu nie ujęte w wyniku finansowym	45 931	20 279
Przychody nie podlegające opodatkowaniu	15 092	4 524
Pozostałe	8 806	(621)
Ogółem obciążenie wyniku	(110 047)	(100 754)
Efektywna stawka podatkowa	20%	23%

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach na dzień 30 czerwca 2007 roku związany jest z dłużnymi i kapitałowymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży i wynosi 44 794 tys. zł (30 czerwca 2006 roku: 48 031 tys. zł).

16. Zysk przypadający na jedną akcję

Na dzień 30 czerwca 2007 roku zysk przypadający na jedną akcję wynosił 3,36 zł (30 czerwca 2006 roku: 2,63 zł).

Wyliczenie zysku przypadającego na jedną akcję na dzień 30 czerwca 2007 roku oparte było na zysku przypadającym na zwykłych akcjonariuszy w kwocie 439 570 tys. zł (30 czerwca 2006 roku: 343 746 tys. zł) oraz średniej ważonej ilości akcji zwykłych występujących w roku zakończonym 30 czerwca 2007 roku w liczbie 130 659 600 (30 czerwca 2006 roku: 130 659 600).

Bank nie posiada rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

17. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Środki pieniężne w kasie	329 777	366 211
Środki na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	1 743 725	169 412
	2 073 502	535 623

Na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim (NBP) utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa, której deklarowana wysokość na dzień 30 czerwca 2007 roku wynosiła 828 329 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 756 858 tys. zł). Rezerwa obowiązkowa może być wykorzystywana przez Grupę pod warunkiem, że suma średniego miesięcznego salda na rachunku bieżącym w NBP nie jest mniejsza od poziomu deklarowanego.

18. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
<i>Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu</i>		
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
banki	88 592	84 368
podmioty finansowe	103 136	43 834
podmioty niefinansowe	60 641	54 476
Skarb Państwa	1 129 523	1 353 377
Pozostałe dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez:		
banki	19 131	41 311
	1 401 023	1 577 366
<i>w tym:</i>		
notowane na giełdzie	1 129 359	1 353 177
nienotowane na giełdzie	271 664	224 189
Instrumenty pochodne	3 346 021	2 973 728

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Instrumenty kapitałowe	6 977	5 377
<i>w tym:</i>		
<i>notowane na giełdzie</i>	6 977	5 376
<i>nienotowane na giełdzie</i>	-	1
	4 754 021	4 556 471

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (wg zapadalności)

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
do 1 miesiąca	64 785	32 234
od 1 do 3 miesięcy	179 858	156 559
od 3 do 12 miesięcy	158 620	185 929
od 1 do 5 lat	205 827	602 736
powyżej 5 lat	791 933	599 908
	1 401 023	1 577 366

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	296 340	278 109
Instrumenty pochodne	3 395 946	3 038 738
	3 692 286	3 316 847

Na dzień 30 czerwca 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku Grupa nie posiadała aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych w momencie początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Instrumenty pochodne na dzień 30 czerwca 2007 roku

w tys. zł

	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartości godziwe	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
Instrumenty stopy procentowej	9 947 048	183 514 157	208 858 925	46 548 311	448 868 441	2 903 423	2 922 778
- FRA - kupno	-	66 313 400	28 350 000	-	94 663 400	85 899	28 105
- FRA - sprzedaż	-	72 231 550	30 595 000	-	102 826 550	24 097	100 828
- swapy odsetkowe (IRS)	9 125 309	38 363 044	147 690 250	42 522 377	237 700 980	2 560 342	2 545 350
- swapy odsetkowo – walutowe (CIRS)	89 296	192 374	2 015 983	2 525 934	4 823 587	219 071	238 698
- opcje na stopę procentową zakupione	-	100 000	50 000	750 000	900 000	9 466	-
- opcje na stopę procentową sprzedane	-	100 000	50 000	750 000	900 000	-	9 471
- kontrakty futures – kupno*	110 361	3 579 307	-	-	3 689 668	4 247	289
- kontrakty futures – sprzedaż*	622 082	2 634 482	107 692	-	3 364 256	301	37
Instrumenty walutowe	25 924 397	26 866 472	3 971 386	673 650	57 435 905	419 587	451 310
- FX forward	6 504 322	5 694 901	579 904	332 689	13 111 816	106 932	163 042
- FX swap	11 312 309	2 825 026	268 532	-	14 405 867	115 194	94 044
- opcje walutowe zakupione	4 019 749	9 107 046	1 544 631	161 730	14 833 156	194 379	2 916
- opcje walutowe sprzedane	4 088 017	9 239 499	1 578 319	179 231	15 085 066	3 082	191 308
Transakcje na papierach wartościowych	1 874 117	28 000	99 476	-	2 001 593	11 534	10 381
- opcje na akcje zakupione	-	14 000	49 738	-	63 738	7 966	1 978
- opcje na akcje sprzedane	-	14 000	49 738	-	63 738	1 978	7 966
- papiery wartościowe zakupione do otrzymania	1 026 587	-	-	-	1 026 587	846	302
- papiery wartościowe sprzedane do wydania	847 530	-	-	-	847 530	744	135
Transakcje związane z towarami	58 643	25 375	58 593	-	142 611	11 477	11 477
- swap	34 175	5 139	7 709	-	47 023	7 881	7 881
- opcje kupione	12 234	10 118	25 442	-	47 794	3 596	-
- opcje sprzedane	12 234	10 118	25 442	-	47 794	-	3 596
Instrumenty pochodne ogółem	37 804 205	210 434 004	212 988 380	47 221 961	508 448 550	3 346 021	3 395 946

*Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2006 roku

w tys. zł

	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartości godziwe	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
Instrumenty stopy procentowej	10 379 000	127 810 506	162 394 716	36 837 648	337 421 870	2 601 365	2 672 608
- FRA - kupno	-	48 134 300	21 550 000	-	69 684 300	4 739	80 699
- FRA - sprzedaż	97 000	47 669 440	26 750 000	-	74 516 440	81 169	6 479
- swapy odsetkowe (IRS)	9 449 582	30 870 857	111 354 658	33 303 156	184 978 253	2 222 075	2 379 685
- swapy odsetkowo – walutowe (CIRS)	682 455	90 471	2 740 058	2 034 492	5 547 476	281 870	195 598
- opcje na stopę procentową zakupione	-	-	-	750 000	750 000	8 806	-
- opcje na stopę procentową sprzedane	-	-	-	750 000	750 000	-	8 806
- kontrakty futures – kupno*	118 096	769 496	-	-	887 592	-	1 341
- kontrakty futures – sprzedaż*	31 867	275 942	-	-	307 809	2 706	-
Instrumenty walutowe	31 299 157	11 314 005	592 047	690 632	43 895 841	346 268	341 285
- FX forward	5 000 068	3 138 063	126 006	342 246	8 606 383	84 589	118 015
- FX swap	19 661 080	1 558 737	171 919	-	21 391 736	127 738	90 079
- opcje walutowe zakupione	3 286 353	3 261 761	146 471	165 291	6 859 876	133 864	15
- opcje walutowe sprzedane	3 351 656	3 355 444	147 651	183 095	7 037 846	77	133 176
Transakcje na papierach wartościowych	545 442	36 446	1 502	-	583 390	6 269	5 019
- opcje na akcje zakupione	-	18 223	751	-	18 974	4 450	90
- opcje na akcje sprzedane	-	18 223	751	-	18 974	90	4 450
- papiery wartościowe zakupione do otrzymania	92 207	-	-	-	92 207	924	74
- papiery wartościowe sprzedane do wydania	453 235	-	-	-	453 235	805	405
Transakcje związane z towarami	4 055	95 857	1 799	-	101 711	19 826	19 826
- swap	1 343	45 465	1 799	-	48 607	15 066	15 066
- opcje kupione	1 356	25 196	-	-	26 552	4 760	-
- opcje sprzedane	1 356	25 196	-	-	26 552	-	4 760
Instrumenty pochodne ogółem	42 227 654	139 256 814	162 990 064	37 528 280	382 002 812	2 973 728	3 038 738

*Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym

Kontrakty walutowe

Tabela poniżej podsumowuje, w podziale na główne waluty, umowne wartości kontraktów forward, swap oraz opcji, wraz ze szczegółami dotyczącymi umownych kursów wymiany i okresem pozostałym do terminu zapadalności danego kontraktu. Wartości w walucie obcej są przeliczane po kursach obowiązujących na dzień bilansowy.

w tys. zł	Średnie ważone umowne kursy walutowe		Wartość nominalna	
	30.06.2007	31.12.2006	30.06.2007	31.12.2006
Euro – kupione				
Poniżej 3 miesięcy	3,8660	3,9438	6 342 395	3 510 777
Od 3 miesięcy do 1 roku	3,8723	3,9961	10 623 101	2 789 323
Powyżej 1 roku	3,8780	3,9239	1 981 803	633 090
Euro – sprzedane				
Poniżej 3 miesięcy	3,8405	3,9028	8 209 120	4 541 265
Od 3 miesięcy do 1 roku	3,8723	3,9694	10 314 405	3 120 562
Powyżej 1 roku	3,8772	3,9195	1 466 733	487 578
Dolary amerykańskie – kupione				
Poniżej 3 miesięcy	2,8979	2,9581	3 737 193	8 925 606
Od 3 miesięcy do 1 roku	2,9070	3,0706	3 418 890	2 547 342
Powyżej 1 roku	2,8567	2,8704	988 448	410 142
Dolary amerykańskie – sprzedane				
Poniżej 3 miesięcy	2,8585	2,9483	5 800 711	12 868 304
Od 3 miesięcy do 1 roku	2,9320	3,0562	2 651 951	2 813 338
Powyżej 1 roku	2,8714	2,8685	720 259	402 183
Franki szwajcarskie – kupione				
Poniżej 3 miesięcy	2,2811	2,3869	29 776	103 475
Franki szwajcarskie – sprzedane				
Poniżej 3 miesięcy	2,2728	2,3857	22 048	219 585
Funty brytyjskie – kupione				
Poniżej 3 miesięcy	5,5620	5,7153	226 946	91 303
Od 3 miesięcy do 1 roku	5,9033	5,8512	10 081	4 394
Funty brytyjskie – sprzedane				
Poniżej 3 miesięcy	5,6008	5,7129	192 823	1 256
Od 3 miesięcy do 1 roku	5,8724	-	11 257	-

19. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
banki centralne	2 466 325	378 413
Skarb Państwa	6 439 196	7 868 900
	8 905 521	8 247 313
w tym:		
notowane na giełdzie	6 378 024	7 795 947
nienotowane na giełdzie	2 527 497	451 366

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (wg zapadalności)

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
do 1 miesiąca	2 097 600	16 996
od 1 do 3 miesięcy	12 917	12 887
od 3 do 12 miesięcy	394 276	399 147
od 1 do 5 lat	3 256 329	5 030 034
powyżej 5 lat	3 144 399	2 788 249
	8 905 521	8 247 313

W ogólnej kwocie dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży wykazane są obligacje Narodowego Banku Polskiego o wartości nominalnej 366 665 tys. zł nabyte w dniu 28 lutego 2002 roku w ramach emisji przeznaczonej dla banków w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej utrzymywanej przez banki w NBP. Posiadany pakiet obligacji NBP obejmuje obligacje na okaziciela, które oprocentowane są według stopy procentowej ustalonej na podstawie rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych.

Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży przedstawia się następująco:

<i>w tys. zł</i>	01.01. – 30.06. 2007	01.01. – 31.12. 2006
Stan na dzień 1 stycznia	8 247 313	7 171 157
Zwiększenia (z tytułu):		
nabycia	79 813 384	91 359 979
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	68 188	142 082
Zmniejszenia (z tytułu)		
sprzedaży	(78 993 618)	(90 209 113)
aktualizacji wyceny	(127 126)	(28 885)
różnic kursowych	(83 022)	(149 215)
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	(19 598)	(38 692)
Stan na koniec okresu	8 905 521	8 247 313

20. Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	59 395	67 910
<i>w tym:</i>		
<i>notowane na giełdzie</i>	-	-
<i>nienotowane na giełdzie</i>	59 395	67 910

Zmiana stanu inwestycji kapitałowych wycenianych metodą praw własności przedstawia się następująco:

<i>w tys. zł</i>	01.01. – 30.06. 2007	01.01. – 31.12. 2006
Stan na dzień 1 stycznia	67 910	61 884
Zwiększenia (z tytułu)		
aktualizacji wyceny	779	6 850
Zmniejszenia (z tytułu)		
aktualizacji wyceny	(9 294)	(824)
Stan na koniec okresu	59 395	67 910

21. Pozostałe inwestycje kapitałowe

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Akcje i udziały w innych jednostkach	63 730	87 642
Utrata wartości	(35 119)	(33 024)
	28 611	54 618
<i>w tym:</i>		
<i>notowane na giełdzie</i>	7 981	34 009
<i>nienotowane na giełdzie</i>	20 630	20 609

Zmiana stanu pozostałych inwestycji kapitałowych przedstawia się następująco:

<i>w tys. zł</i>	01.01. – 30.06. 2007	01.01. – 31.12. 2006
Stan na dzień 1 stycznia	54 618	66 419
Zwiększenia (z tytułu):		
Nabycia	2 930	97 518
aktualizacji wyceny	31 649	8 011
zamiana wierzytelności na akcje	-	3 689
Zmniejszenia (z tytułu):		
Sprzedaży	(31 452)	(120 205)
aktualizacji wyceny	(29 134)	(814)
Stan na koniec okresu	28 611	54 618

Informacje finansowe dotyczące jednostek podporządkowanych
30.06.2007

Jednostki podporządkowane konsolidowane metodą pełną

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	876 860	673 120	203 740	29 255	3 771
HANDLOWY INVESTMENTS S.A. ^{1/}	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	83 284	47 460	35 824	34 275	33 909
DOM MAKLERSKI BANKU HANDLOWEGO S.A.	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100,00	786 917	694 782	92 135	48 693	11 077
PPH SPOMASZ Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100,00	Jednostka postawiona w stan likwidacji				

Pozostałe jednostki

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
BANK ROZWOJU CUKROWNICTWA S.A.	Poznań	Bankowość	Jednostka zależna	100,00	40 255	40 681	51	40 271	681	170
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	80,97	7 878	7 951	214	7 737	66	(173)
HANDLOWY INWESTYCJE Sp. z o.o. ^{2/}	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	8 070	19 105	4 806	14 299	424	225

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania, pochodzą z niezbadanych sprawozdań finansowych jednostek.

Objaśnienie zależności pośrednich:

1/ Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Investments S.A

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	19,03	1 501	7 951	214	7 737	66	(173)

2/ Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	3 125	876 860	673 120	203 740	29 255	3 771

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania, pochodzą z niezbadanych sprawozdań finansowych jednostek.

**Informacje finansowe dotyczące jednostek podporządkowanych
31.12.2006**

Jednostki podporządkowane konsolidowane metodą pełną

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	785 080	586 883	198 197	60 557	24 279
HANDLOWY INVESTMENTS S.A. ^{1/}	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	44 878	47 553	(2 675)	96 169	49 443
DOM MAKLERSKI BANKU HANDLOWEGO S.A.	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100,00	929 457	826 244	103 213	85 275	24 219
PPH SPOMASZ Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100,00	Jednostka postawiona w stan likwidacji				

Pozostałe jednostki

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
BANK ROZWOJU CUKROWNICTWA S.A.	Poznań	Bankowość	Jednostka zależna	100,00	40 255	40 590	489	40 101	2 239	1 037
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	80,97	17 172	33 543	21 850	8 204	2 601	1 576
HANDLOWY INWESTYCJE Sp. z o.o. ^{2/}	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	8 070	18 964	5 058	13 906	11 914	8 263

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania, pochodzą ze zbadanych sprawozdań finansowych jednostek, z wyjątkiem Handlowy Inwestycje Sp. z o.o., Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.a.r.l. i PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji.

Objaśnienie zależności pośrednich:

1/ Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Investments S.A

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	19,03	1 527	33 543	21 850	8 204	2 601	1 576

2/ Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów / akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	3 125	785 080	586 883	198 197	60 557	24 279

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania, pochodzą ze zbadanych sprawozdań finansowych jednostek, z wyjątkiem Handlowy Inwestycje Sp. z o.o., Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.a.r.l. i PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji.

22. Kredyty, pożyczki i inne należności***Kredyty, pożyczki i inne należności (wg struktury rodzajowej)***

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
<i>Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora finansowego</i>		
rachunki bieżące w bankach	146 403	785 539
kredyty, lokaty i pożyczki, w tym:	5 743 841	8 200 535
<i>lokaty w bankach</i>	5 245 706	7 769 877
skupione wierzytelności	46 524	45 918
zrealizowane gwarancje i poręczenia	235	245
należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	400 200	302 405
inne należności	51 533	75 860
	6 388 736	9 410 502
odpisy z tytułu utraty wartości	(82 830)	(91 230)
	6 305 906	9 319 272
<i>Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego</i>		
kredyty i pożyczki	12 021 371	10 669 613
skupione wierzytelności	281 950	234 666
zrealizowane gwarancje i poręczenia	48 060	50 720
inne należności	906 848	783 424
	13 258 229	11 738 423
odpisy z tytułu utraty wartości	(1 396 361)	(1 541 477)
	11 861 868	10 196 946
<i>Kredyty, pożyczki i inne należności</i>	18 167 774	19 516 218

Kredyty, pożyczki i inne należności brutto (wg zapadalności)

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
<i>Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora finansowego</i>		
do 1 miesiąca	2 826 840	7 211 396
od 1 do 3 miesięcy	331 875	163 632
od 3 do 12 miesięcy	2 357 768	1 125 366
od 1 do 5 lat	808 539	793 509
powyżej 5 lat	63 714	116 599
	6 388 736	9 410 502
<i>Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego</i>		
do 1 miesiąca	7 620 339	6 682 312
od 1 do 3 miesięcy	785 854	764 519
od 3 do 12 miesięcy	1 468 818	1 247 079
od 1 do 5 lat	3 123 774	2 910 678
powyżej 5 lat	259 444	133 835
	13 258 229	11 738 423
<i>Kredyty, pożyczki i inne należności brutto</i>	19 646 965	21 148 925

Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę zależną Handlowy-Leasing Sp. z o.o., która powstała w dniu 10 stycznia 2006 roku w wyniku połączenia spółki zależnej Citileasing Sp. z o.o. ze spółką Handlowy - Leasing S.A. Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne.

Pozycja aktywów „Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego” zawiera następujące pozycje dotyczące należności z tytułu leasingu finansowego:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	975 095	852 864
Niezrealizowane przychody finansowe	(74 870)	(70 931)
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego	900 225	781 933

Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności

Poniżej 1 roku	345 277	318 361
Od 1 roku do 5 lat	621 094	534 503
Powyżej 5 lat	8 724	-
	975 095	852 864

Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności

Poniżej 1 roku	318 765	284 341
Od 1 roku do 5 lat	573 406	497 592
Powyżej 5 lat	8 054	-
	900 225	781 933

Na dzień 30 czerwca 2007 roku odpisy z tytułu utraty wartości na nieściągalne należności z tytułu umów leasingu finansowego wynosiły 54 872 tys. zł (31 grudnia 2006: 54 725 tys. zł).

Przychody z tytułu umów leasingu finansowego prezentowane są w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

23. Utrata wartości kredytów, pożyczek i innych należności

Zmiana stanu utraty wartości kredytów, pożyczek i innych należności przedstawia się następująco:

<i>w tys. zł</i>	01.01. – 30.06. 2007	01.01. – 31.12. 2006
Stan na dzień 1 stycznia	1 632 707	1 846 200
Z czego dotyczy:		
Należności od banków	9 572	11 332
Należności od pozostałych klientów sektora finansowego i niefinansowego	1 623 135	1 834 868
Zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości:	(153 516)	(213 493)
Utworzenie odpisów w okresie	177 860	575 285
Spisane należności w ciężar odpisów	(118 745)	(175 483)
Rozwiązanie odpisów w okresie	(229 741)	(629 284)
Inne	17 110	15 989
Stan na koniec okresu	1 479 191	1 632 707

w tys. zł	01.01. – 30.06. 2007	01.01. – 31.12. 2006
Z czego dotyczy:		
Należności od banków	6 808	9 572
Należności od pozostałych klientów sektora finansowego i niefinansowego	1 472 383	1 623 135

Na bilans zamknięcia utraty wartości rozpoznanej na należności od klientów składały się następujące kategorie:

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Utrata wartości oceniana portfelowo	384 228	413 670
Utrata wartości oceniana indywidualnie	1 036 423	1 163 040
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	58 540	55 997

24. Rzeczowe aktywa trwałe

Nieruchomości i wyposażenie

w tys. zł	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	739 406	601	63 702	668 804	4 800	1 477 313
<i>Zwiększenia:</i>						
Zakupy	636	99	727	19 078	34 688	55 228
Przeniesienie z nieruchomości stanowiących inwestycje	-	-	-	-	18 000	18 000
Inne zwiększenia	-	-	-	2 179	-	2 179
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	-	(6)	(11 044)	(6 489)	-	(17 539)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (patrz nota 29)	(4 932)	-	-	-	-	(4 932)
Reklasyfikacje	15 968	-	10 233	7 402	(36 002)	(2 399)
Inne zmniejszenia	(4 986)	-	(271)	(24 993)	-	(30 250)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	746 092	694	63 347	665 981	21 486	1 497 600
Stan na dzień 1 stycznia 2007	746 092	694	63 347	665 981	21 486	1 497 600
<i>Zwiększenia:</i>						
Zakupy	1 031	94	-	15 454	-	16 579
Reklasyfikacje	3 392	-	8 073	1 402	2 073	14 940
Inne zwiększenia	-	-	-	3 023	-	3 023
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	(179)	-	(5 526)	(2 448)	-	(8 153)
Zaklasyfikowanie do nieruchomości stanowiących inwestycje	(12 405)	-	-	(58)	-	(12 463)
Inne zmniejszenia	(3 500)	(4)	(120)	(21 210)	-	(24 834)
Stan na dzień 30 czerwca 2007	734 431	784	65 774	662 144	23 559	1 486 692

w tys. zł

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Amortyzacja (Umorzenie)						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	218 640	479	25 458	571 781	-	816 358
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	37 832	114	12 131	46 095	-	96 172
Inne zwiększenia	-	-	-	1 346	-	1 346
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	-	(2)	(9 977)	(6 591)	-	(16 570)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (patrz nota 29)	(752)	-	-	-	-	(752)
Inne zmniejszenia	(3 462)	-	(97)	(24 255)	-	(27 814)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	252 258	591	27 515	588 376	-	868 740
Stan na dzień 1 stycznia 2007	252 258	591	27 515	588 376	-	868 740
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	16 283	51	6 322	21 763	-	44 419
Inne zwiększenia	-	-	-	2 499	-	2 499
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	(179)	-	(4 540)	(2 426)	-	(7 145)
Zaklasyfikowanie do nieruchomości stanowiących inwestycje	(4 006)	-	-	(9)	-	(4 015)
Inne zmniejszenia	(3 469)	(4)	(50)	(21 080)	-	(24 603)
Stan na dzień 30 czerwca 2007	260 887	638	29 247	589 123	-	879 895
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	1 453	-	-	238	-	1 691
<i>Zwiększenia</i>						
<i>Zmniejszenia</i>	(1 453)	-	-	(238)	-	(1 691)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa						
Na dzień 1 stycznia 2006	519 313	122	38 244	96 785	4 800	659 264
Na dzień 31 grudnia 2006	493 834	103	35 832	77 605	21 486	628 860
Na dzień 1 stycznia 2007	493 834	103	35 832	77 605	21 486	628 860
Na dzień 30 czerwca 2007	473 544	146	36 527	73 021	23 559	606 797

Nieruchomości stanowiące inwestycje

w tys. zł	01.01. – 30.06. 2007	01.01. – 31.12. 2006
Stan na dzień 1 stycznia	9 386	40 948
<i>Zwiększenia:</i>		
Przekwalifikowanie z nieruchomości bankowych	8 448	-
Aktualizacja wyceny	-	711
<i>Zmniejszenia:</i>		
Zbycia	(920)	(14 273)
Zaklasyfikowanie do nieruchomości bankowych	-	(18 000)
Aktualizacja wyceny	(1 564)	-
Stan na koniec okresu	15 350	9 386

25. Wartości niematerialne

w tys. zł	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Oprogramo- wanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	1 451 238	1 650	218 587	18 961	2 100	1 692 536
<i>Zwiększenia:</i>						
Zakupy	-	1	7 250	127	1 976	9 354
Reklasyfikacje	-	-	770	-	(4 033)	(3 263)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	1 451 238	1 651	226 607	19 088	43	1 698 627
Stan na dzień 1 stycznia 2007	1 451 238	1 651	226 607	19 088	43	1 698 627
<i>Zwiększenia:</i>						
Zakupy	-	-	1 765	-	5 524	7 289
<i>Zmniejszenia:</i>						
Reklasyfikacje	-	-	186	-	(190)	(4)
Stan na dzień 30 czerwca 2007	1 451 238	1 651	228 558	19 088	5 377	1 705 912
Amortyzacja (Umorzenie)						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	205 262	1 519	166 539	5 417	-	378 737
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	-	120	27 207	6 815	-	34 142
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	-	-	(5)	-	-	(5)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	205 262	1 639	193 741	12 232	-	412 874
Stan na dzień 1 stycznia 2007	205 262	1 639	193 741	12 232	-	412 874
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	-	-	9 508	1 558	-	11 066
Stan na dzień 30 czerwca 2007	205 262	1 639	203 249	13 790	-	423 940
Wartość bilansowa						
Na dzień 1 stycznia 2006	1 245 976	131	52 048	13 544	2 100	1 313 799
Na dzień 31 grudnia 2006	1 245 976	12	32 866	6 856	43	1 285 753
Na dzień 1 stycznia 2007	1 245 976	12	32 866	6 856	43	1 285 753
Na dzień 30 czerwca 2007	1 245 976	12	25 309	5 298	5 377	1 281 972

Na dzień 30 czerwca 2007 roku wartość firmy obejmuje kwotę 1 243 645 tys. zł powstałą w wyniku połączenia Banku Handlowego w Warszawie SA z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku, oraz kwotę 2 331 tys. zł powstałą w wyniku nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa bankowego ABN Amro Bank (Polska) S.A., które nastąpiło z dniem 1 marca 2005 roku.

26. Test utraty wartości dla wartości firmy

Zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, Grupa przeprowadza roczne testy na utratę wartości dla wartości firmy. Testy przeprowadzane są według stanu na 31 grudnia każdego roku obrotowego.

Szczegółowe informacje dotyczące testu, w tym przyporządkowania wartości firmy do ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz podstawy wyceny wartości odzyskiwalnej tych ośrodków, przedstawione zostały w nocie nr 26 „Test utraty wartości dla wartości firmy” do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2006 roku.

27. Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Aktywa z tytułu podatku dochodowego*		
Bieżące	6	25 080
Odroczone	260 583	249 044
	260 589	274 124
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego*		
Bieżące	14 657	5 687

*Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie łącznie.

Dodatknie i ujemne różnice przejściowe przyjęte do wyliczenia aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Odsetki naliczone i inne koszty	68 489	68 363
Rezerwy na kredyty	92 184	109 045
Rezerwy na pożyczki podporządkowane	-	2 880
Niezrealizowana premia	10 929	7 346
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	487 291	637 379
Przychody pobrane z góry	27 531	27 055
Wycena udziałów	6 389	68
Prowizje	5 304	5 666
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	44 794	19 118
Niezrealizowane koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	94 223	74 258
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	6 002	-
Pozostałe	16 961	16 440
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	860 097	967 618

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego związana jest z następującymi pozycjami:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Odsetki naliczone (przychód)	73 096	71 278
Niezrealizowana premia od opcji	4	8
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	492 623	618 827
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	557	910
Ulga inwestycyjna	22 018	22 377
Wycena udziałów	868	667
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	-	303
Pozostałe	10 348	4 204
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	599 514	718 574

Zmiany różnic przejściowych w ciągu okresu

<i>w tys. zł</i>	Saldo na 1 stycznia 2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2006
Odsetki naliczone i inne koszty	58 653	9 710	-	68 363
Rezerwy na kredyty	151 179	(42 134)	-	109 045
Rezerwy na pożyczki podporządkowane	3 896	(1 016)	-	2 880
Niezrealizowana premia	5 371	1 975	-	7 346
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	652 181	(14 802)	-	637 379
Przychody pobrane z góry	9 737	17 318	-	27 055
Wycena udziałów	815	(747)	-	68
Prowizje	24 205	(18 539)	-	5 666
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	15 142	-	3 976	19 118
Niezrealizowane koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	114 417	(40 159)	-	74 258
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	2 610	(2 610)	-	-
Pozostałe	24 583	(8 143)	-	16 440
	1 062 789	(99 147)	3 976	967 618

<i>w tys. zł</i>	Saldo na 1 stycznia 2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2006
Odsetki naliczone (przychód)	63 886	7 392	71 278
Niezrealizowana premia od opcji	40	(32)	8
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	673 440	(54 613)	618 827
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	380	530	910
Ulga inwestycyjna	23 054	(677)	22 377
Wycena udziałów	738	(71)	667
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	2 148	(1 845)	303
Pozostałe	19 511	(15 307)	4 204
	783 197	(64 623)	718 574

<i>w tys. zł</i>	Saldo na 1 stycznia 2007	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 30 czerwca 2007
Odsetki naliczone i inne koszty	68 363	126	-	68 489
Rezerwy na kredyty	109 045	(16 861)	-	92 184
Rezerwy na pożyczki podporządkowane	2 880	(2 880)	-	-
Niezrealizowana premia	7 346	3 583	-	10 929
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	637 379	(150 088)	-	487 291
Przychody pobrane z góry	27 055	476	-	27 531
Wycena udziałów	68	6 321	-	6 389
Prowizje	5 666	(362)	-	5 304
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19 118	-	25 676	44 794
Niezrealizowane koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	74 258	19 965	-	94 223
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	-	6 002	-	6 002
Pozostałe	16 440	521	-	16 961
	967 618	(133 197)	25 676	860 097

<i>w tys. zł</i>	Saldo na 1 stycznia 2007	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 30 czerwca 2007
Odsetki naliczone (przychód)	71 278	1 818	73 096
Niezrealizowana premia od opcji	8	(4)	4
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	618 827	(126 204)	492 623
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	910	(353)	557
Ulga inwestycyjna	22 377	(359)	22 018
Wycena udziałów	667	201	868
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	303	(303)	-
Pozostałe	4 204	6 144	10 348
	718 574	(119 060)	599 514

28. Inne aktywa

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Rozrachunki międzybankowe	34 966	20 259
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	363 401	564 624
Przychody do otrzymania	69 311	58 932
Pożyczki dla pracowników z Funduszu Świadczeń Socjalnych	30 680	33 094
Dłużnicy różni	96 699	78 145
Rozliczenia międzyokresowe	37 368	46 693
Pozostałe aktywa	11	173
	632 436	801 920

29. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	-	8 360
Nieruchomość własna	4 179	4 179
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	4 179	12 539

Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży przedstawia się następująco:

<i>w tys. zł</i>	01.01. – 30.06. 2007	01.01. – 31.12. 2006
Stan na dzień 1 stycznia	12 539	30 385
<i>Zwiększenia:</i>		
Przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych	-	4 179
<i>Zmniejszenia:</i>		
Zbycie udziałów w jednostce stowarzyszonej	-	(8 056)
Zbycie jednostek zależnych	-	(4 103)
Zbycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-	(5 486)
Zbycie ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych	(8 360)	(4 380)
Stan na koniec okresu	4 179	12 539

Na dzień 30 czerwca 2007 roku aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży obejmują jedną nieruchomość własną Grupy, która spełniając kryteria określone MSSF 5 została w 2006 roku przekwalifikowana do tej grupy aktywów z rzeczowego majątku trwałego. Poszukiwanie nabywców tego obiektu jest zaawansowane. Termin zakończenia transakcji sprzedaży oczekiwany jest do końca 2007 roku.

Poniżej przedstawiono objaśnienie zmiany stanu w 2006 roku oraz w I półroczu 2007 roku pozostałych składników aktywów (grup aktywów) zaklasyfikowanych w prezentowanych okresach do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży:

- udziały w jednostce stowarzyszonej Handlowy Heller S.A. Sprzedaż akcji jednostki nastąpiła w dniu 2 lutego 2006 roku,
- aktywa i związane z nimi zobowiązania jednostek Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Banku Handlowego S.A. i Handlowy Zarządzania Aktywami S.A. Sprzedaż aktywów i zobowiązań tych jednostek nastąpiła w dniu 1 lutego 2006 roku,
- zorganizowana część przedsiębiorstwa Banku obejmująca prowadzenie działalności w zakresie rozliczeń transakcji kartowych w ramach Sektora Bankowości Detalicznej, polegająca na wynajmie terminali POS oraz świadczeniu usług jako agent rozliczeniowy w rozumieniu ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych. Sprzedaż tej części przedsiębiorstwa Banku nastąpiła w dniu 31 stycznia 2006 roku na rzecz Cardpoint S.A. z siedzibą w Poznaniu,
- ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe w Dźwirzynie, Rowach, Skubiance, Łebie i Wiśle. W 2006 roku nastąpiła sprzedaż obiektów w Dźwirzynie, Skubiance oraz w Łebie. Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe w Rowach i w Wiśle zostały zbyte w I półroczu 2007 roku.

30. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu**Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (wg struktury rodzajowej)**

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Depozyty sektora finansowego		
Środki na rachunkach bieżących, w tym	1 786 798	1 334 998
<i>środki na rachunkach bieżących banków</i>	1 414 785	1 197 581
Depozyty, w tym	4 700 696	4 777 734
<i>depozyty terminowe banków</i>	1 529 069	2 462 685
Odsetki naliczone	28 438	43 873
	6 515 932	6 156 605
Depozyty sektora niefinansowego		
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	6 611 721	5 770 674
<i>klientów korporacyjnych</i>	3 540 189	3 509 698
<i>klientów indywidualnych</i>	2 590 534	1 737 527
Depozyty, w tym	11 931 323	13 089 778
<i>klientów korporacyjnych</i>	9 056 888	9 624 446
<i>klientów indywidualnych</i>	1 919 576	2 494 529
Odsetki naliczone	16 963	19 725
	18 560 007	18 880 177
Depozyty	25 075 939	25 036 782
Pozostałe zobowiązania		
Kredyty i pożyczki otrzymane	527 288	421 015
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	214 877	223 329
Inne zobowiązania, w tym:	256 217	306 202
<i>zabezpieczenia pieniężne</i>	187 437	238 030
Odsetki naliczone	3 251	3 808
	1 001 633	954 354
	26 077 572	25 991 136

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (wg zapadalności)

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu wobec:		
Sektora finansowego		
do 1 miesiąca	5 399 657	3 780 818
od 1 do 3 miesięcy	205 950	1 160 183
od 3 do 12 miesięcy	1 039 925	1 202 016
od 1 do 5 lat	527 294	402 308
powyżej 5 lat	29	3 949
odsetki naliczone	30 722	46 097
	7 203 577	6 595 371

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Sektora niefinansowego		
do 1 miesiąca	17 685 707	17 920 811
od 1 do 3 miesięcy	690 308	887 357
od 3 do 12 miesięcy	401 441	505 005
od 1 do 5 lat	77 744	60 826
powyżej 5 lat	865	457
odsetki naliczone	17 930	21 309
	18 873 995	19 395 765
	26 077 572	25 991 136

31. Rezerwy

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Na sprawy sporne	27 644	20 120
Na zobowiązania pozabilansowe	20 648	24 258
	48 292	44 378

Zmiana stanu rezerw przedstawia się następująco:

w tys. zł	01.01. – 30.06. 2007	01.01. – 31.12. 2006
Stan na dzień 1 stycznia	44 378	56 251
Z czego dotyczy:		
Rezerw na sprawy sporne	20 120	19 673
Rezerw na zobowiązania pozabilansowe	24 258	36 578
Zwiększenia:		
Utworzenie odpisów na rezerwy w okresie, z tego	47 355	87 764
na sprawy sporne	11 771	7 556
na zobowiązania pozabilansowe	35 584	80 208
Zmniejszenia:		
Wykorzystanie rezerw	-	(630)
Rozwiązanie rezerw w okresie, z tego:	(43 441)	(99 007)
na sprawy sporne	(4 247)	(6 479)
na zobowiązania pozabilansowe	(39 194)	(92 528)
Stan na koniec okresu	48 292	44 378

32. Inne zobowiązania

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Fundusz Świadczeń Socjalnych	74 420	63 496
Rozrachunki międzybankowe	279 681	86 522
Rozrachunki międzyoddziałowe	2 854	598
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	362 954	293 608
Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS	28 280	8 963
Dywidendy do wypłacenia	535 704	-
Wierzyciele różni	49 226	119 911
Rozliczenia międzyokresowe kosztów:	302 168	287 129
koszty do zapłacenia z tytułu zobowiązań wobec pracowników	121 652	152 444
rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody za wieloletnią pracę	50 795	57 620
inne	129 721	77 065
Przychody przyszłych okresów	105 256	104 544
	1 740 543	964 771

33. Kapitały

Kapitał zakładowy

Seria / emisja	Rodzaj Akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	akcje zwykłe	-	65 000 000	260 000	w całości opłacony	27.03.97r.	01.01.97r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 120 000	4 480	w całości opłacony	27.10.98r.	01.01.97r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 557 500	6 230	w całości opłacony	25.06.99r.	01.01.97r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	2 240 000	8 960	w całości opłacony	16.11.99r.	01.01.97r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	17 648 500	70 594	w całości opłacony	24.05.02r.	01.01.97r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	5 434 000	21 736	w całości opłacony	16.06.03r.	01.01.97r.
C	na okaziciela	akcje zwykłe	-	37 659 600	150 638	przeniesienie majątku CPSA na Bank	28.02.01r.	01.01.00r.
				130 659 600	522 638			

Wartość nominalna jednej akcji = 4,00 zł

Na dzień 30 czerwca 2007 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 522 638 400 zł i podzielony był na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 4 zł każda i w okresie od 31 grudnia 2006 roku nie uległ zmianie.

Bank nie emitował akcji uprzywilejowanych.

Do 1996 roku Bank funkcjonował w warunkach hiperinflacji. MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga skorygowania każdego składnika kapitału akcjonariuszy (z wyjątkiem zysków zatrzymanych i kapitału z aktualizacji wyceny) o wskaźnik indeksacji cen towarów i usług w okresie hiperinflacji. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego o 407 467 tys. zł i wzrostem pozostałych funduszy o 617 659 tys. zł oraz zmniejszeniem zysków zatrzymanych w tym okresie odpowiednio o 1 025 126 tys. zł.

Lista akcjonariuszy

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających na dzień 30 czerwca 2007 roku co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku:

	Wartość akcji (w tys. zł)	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	391 979	97 994 700	75,0	97 994 700	75,0
Pozostali akcjonariusze	130 659	32 664 900	25,0	32 664 900	25,0
	522 638	130 659 600	100,0	130 659 600	100,0

W ciągu I półrocza 2007 roku struktura własności znacznych pakietów akcji Banku nie uległa zmianie.

Według informacji posiadanych przez Bank, na dzień 30 czerwca 2007 roku International Finance Associates (IFA), podmiot zależny od Citibank Overseas Investment Corporation nie posiada już żadnych akcji Banku. Zakończył się, trwający od lutego 2006 roku, proces wymiany wyemitowanych w 2004 roku Uprzywilejowanych Obligacji Wymiennych Citibank N.A., na akcje Banku, które były w posiadaniu przez IFA. Na koniec 2006 roku IFA posiadała 1 903 akcje Banku stanowiące 0,001% udziału w kapitale zakładowym Banku i 0,001% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być wykorzystana jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kwota kapitału zapasowego obejmuje kwotę 2 485 534 tys. zł stanowiącą nadwyżkę wartości godziwej wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną w związku z połączeniem Banku z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku.

Kapitał z aktualizacji wyceny

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(185 538)	(81 501)

Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji. Na dzień wyłączenia z bilansu całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skumulowane zyski lub straty ujęte uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny ujmują się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe kapitały rezerwowe

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Kapitał rezerwowy	1 055 428	1 015 567
Fundusz ogólnego ryzyka	390 000	390 000
Kapitał z przewalutowania	943	1 514
	1 446 371	1 407 081

Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł, niezależnie od kapitału zapasowego.

Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

Fundusz ogólnego ryzyka

Fundusz ogólnego ryzyka tworzony jest z zysku z przeznaczeniem na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej.

Dywidendy

Zgodnie z Uchwałą nr 18 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 21 czerwca 2007 roku dokonano podziału zysku za 2006 rok oraz podjęto postanowienie o wypłacie dywidendy, określeniu dnia dywidendy i określeniu terminu wypłaty dywidendy. Z zysku netto za 2006 rok na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 535 704 360, 00 zł (w 2006 roku z zysku netto za 2005 rok: 470 374 560,00 zł), co oznacza, że kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosi 4,10 zł (w 2006 roku: 3,60 zł).

Dniem ustalenia prawa do dywidendy określono dzień 5 lipca 2007 roku oraz termin wypłaty dywidendy na dzień 31 sierpnia 2007 roku.

34. Transakcje repo oraz reverse repo

Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Transakcje repo są używane powszechnie jako narzędzie krótkoterminowego finansowania aktywów odsetkowych, w zależności od poziomu stóp procentowych.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku następujące aktywa były sprzedane w ramach transakcji repo:

w tys. zł	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań*	Termin odkupu	Wartość odkupu
Instrumenty przeznaczone do obrotu dłużne papiery wartościowe	214 869	214 976	do miesiąca	215 091
*z uwzględnieniem odsetek				

Na dzień 31 grudnia 2006 roku następujące aktywa były sprzedane w ramach transakcji repo:

w tys. zł	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań*	Termin odkupu	Wartość odkupu
Instrumenty przeznaczone do obrotu dłużne papiery wartościowe	223 574	223 420	do miesiąca	223 472
*z uwzględnieniem odsetek				

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie korzyści oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów pozostają po stronie Grupy.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku w łącznej kwocie aktywów sprzedanych w ramach transakcji repo, kwota 129 842 tys. zł dotyczy aktywów, które mogą być przedmiotem dalszego obrotu (31 grudnia 2006 roku: 0 tys. zł).

W I półroczu 2007 roku łączne koszty odsetek z transakcji repo wyniosły 1 489 tys. zł (w I półroczu 2006 roku: 1 067 tys. zł).

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo). Sprzedawca zobowiązuje się do odsprzedaży tych samych lub podobnych instrumentów w uzgodnionym przyszłym terminie. Transakcje reverse repo służą jako narzędzie pozyskiwania funduszy dla klientów.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Kredyty, pożyczki i inne należności:				
od sektora finansowego	400 200	399 952	do tygodnia	400 326
*z uwzględnieniem odsetek				

Na dzień 31 grudnia 2006 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

<i>w tys. zł</i>	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Kredyty, pożyczki i inne należności:				
od sektora finansowego	302 405	302 180	do tygodnia	302 503
*z uwzględnieniem odsetek				

Na dzień 30 czerwca 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku Grupa miała możliwość zastawu lub zbycia papierów wartościowych nabytych w ramach transakcji reverse repo.

W I półroczu 2007 roku łączne przychody z tytułu odsetek z transakcji reverse repo wyniosły 44 tys. zł (w I półroczu 2006 roku: 0 tys. zł).

35. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony lub zobowiązanie wykonane, w transakcji zawartej pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych (w podziale na kategorie) i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku

<i>w tys. zł</i>	<i>Nota</i>	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa							
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	17	-	-	-	2 073 502	2 073 502	2 073 502
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18	4 754 021	-	-	-	4 754 021	4 754 021
Dłużne papiery dostępne do sprzedaży	19	-	-	8 905 521	-	8 905 521	8 905 521
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	20	-	-	59 395	-	59 395	59 395
Pozostałe inwestycje kapitałowe	21	-	-	28 611	-	28 611	28 611
Kredyty, pożyczki i inne należności	22	-	18 167 774	-	-	18 167 774	18 130 307
		4 754 021	18 167 774	8 993 527	2 073 502	33 988 824	33 951 357

<i>w tys. zł</i>	<i>Nota</i>	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Pasywa							
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	18	3 692 286	-	-	-	3 692 286	3 692 286
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	30	-	-	-	26 077 572	26 077 572	26 094 834
		3 692 286	-	-	26 077 572	29 769 858	29 787 120

Na dzień 31 grudnia 2006 roku

<i>w tys. zł</i>	<i>Nota</i>	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa							
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	17	-	-	-	535 623	535 623	535 623
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18	4 556 471	-	-	-	4 556 471	4 556 471
Dłużne papiery dostępne do sprzedaży	19	-	-	8 247 313	-	8 247 313	8 247 313
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	20	-	-	67 910	-	67 910	67 910
Pozostałe inwestycje kapitałowe	21	-	-	54 618	-	54 618	54 618
Kredyty, pożyczki i inne należności	22	-	19 516 218	-	-	19 516 218	19 510 135
		4 556 471	19 516 218	8 369 841	535 623	32 978 153	32 972 070
Pasywa							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		-	-	-	250 113	250 113	250 113
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	18	3 316 847	-	-	-	3 316 847	3 316 847
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	30	-	-	-	25 991 136	25 991 136	26 000 128
		3 316 847	-	-	26 241 249	29 558 096	29 567 088

Określenie wartości godziwej

W przypadku krótkoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest w przybliżeniu równa ich wartości godziwej. W przypadku instrumentów innych niż krótkoterminowe zastosowano następujące metody i założenia.

Inwestycje kapitałowe

Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności: W przypadku aktywów finansowych stanowiących udziały w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją i stowarzyszonych jako wartość godziwą zaprezentowano procent aktywów netto podmiotu przypadający na udziały Grupy w

danym podmiocie. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenia przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Pozostałe inwestycje kapitałowe: W udziałach mniejszościowych notowanych zastosowano wycenę rynkową. W przypadku nienotowanych udziałów mniejszościowych, Grupa nie była w stanie oszacować wiarygodnie wartości godziwej, dlatego w pozycji wartość godziwa zaprezentowano cenę nabycia skorygowaną o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Według założeń strategicznych Grupy zakłada się stopniową redukcję przedstawionych zaangażowań kapitałowych, za wyjątkiem wybranych zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych prowadzących działalność na rzecz sektora finansowego. Poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych.

W I półroczu 2007 roku Grupa nie dokonała zbycia inwestycji kapitałowych, których wartości godziwej nie można było uprzednio wiarygodnie wycenić. W 2006 roku spośród inwestycji kapitałowych, których wycena wartości godziwej nie była możliwa, Grupa dokonała zbycia udziałów mniejszościowych w jednostce Eastbridge B.V./S.a.r.l. („EB”). Wartość bilansowa zbywanych udziałów w EB wynosiła 35 812 tys. zł, zaś zysk na sprzedaży wyniósł 57 938 tys. zł.

Kredyty, pożyczki i inne należności

W kolumnie „wartość bilansowa” zaprezentowano wartość kredytów według zamortyzowanego kosztu pomniejszoną o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i uwzględnia zmiany rynkowych stóp procentowych na dzień bilansowy. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. W przypadku kredytów, dla których terminy spłat nie są określone (np. kredyty w rachunku bieżącym), jako wartość godziwą zaprezentowano kwotę konieczną do zapłaty, gdyby należność stała się wymagalna w dniu bilansowym. Oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne związane z jednorodnymi kategoriami kredytów i pożyczek, w szczególności kredyty dla klientów indywidualnych, zostały oszacowane na podstawie portfela kredytowego i zdyskontowane za pomocą bieżących stóp procentowych.

Wartością godziwą lokat overnight jest ich wartość bilansowa. Wartość godziwa lokat oprocentowanych według stałej stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym, pozostającym terminie do wykupu oraz walucie.

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności, za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy. Wartość godziwą depozytów o ustalonym terminie zapadalności oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

W okresie I półrocza 2007 roku i w 2006 roku Grupa nie dokonała przekwalifikowania aktywów finansowych z lub do poszczególnych kategorii (wyceniane według wartości godziwej, według kosztu lub zamortyzowanego kosztu).

36. Zobowiązania warunkowe

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

Na dzień 30 czerwca 2007 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności Grupy, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łączna wartość wszystkich toczących się postępowań sądowych z udziałem Banku i jednostek zależnych od Banku dotyczących wierzytelności przekroczyła 10% kapitałów własnych Grupy i

wyniosła 1 218 811 tys. zł.

Znaczące postępowania sądowe prowadzone w zakresie wierzytelności kredytowych:

Strony postępowania		Wartość przedmiotu sporu (tys. zł)	Data wszczęcia postępowania	Opis przedmiotu sprawy
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Bank	158 534	8 sierpnia 1996 roku – postanowienie o ogłoszeniu upadłości	Postępowanie w toku. Bank zgłosił wierzytelność do masy w dniu 14 października 1996 roku. Bank zrealizował wszystkie zabezpieczenia. Bank prawdopodobnie nie odzyska z masy środków na pokrycie swojej wierzytelności. Syndyk przewidywał zakończenie postępowania upadłościowego do końca 2006 roku. Bank oczekuje na postanowienie o ukończeniu postępowania upadłościowego.
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Bank	65 947	W 2000 roku Sąd ogłosił upadłość dłużnika	W ramach prowadzonego postępowania Bank zgłosił wierzytelność. Wierzytelność Banku może zostać nie zaspokojona.
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Bank	47 054	W dniu 22 czerwca 2001 roku Sąd ogłosił upadłość dłużnika	Bank zgłosił swoje wierzytelności w postępowaniu. Sprawa w toku.
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Bank	30 953	Sąd ogłosił upadłość dłużnika w marcu 2004 roku	Bank zgłosił wierzytelność do masy upadłości. Sprawa w toku.

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Grupa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów z tytułu utraty wartości.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące zobowiązań Grupy, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łączna wartość wszystkich toczących się postępowań sądowych z udziałem Banku i jednostek zależnych od Banku dotyczących zobowiązań przekroczyła 10% kapitałów własnych Grupy i wyniosła 688 633 tys. zł.

Znaczące postępowania sądowe prowadzone w zakresie zobowiązań:

Strony postępowania		Wartość przedmiotu sporu (tys. zł)	Data wszczęcia postępowania	Opis przedmiotu sprawy
Powód: Kredytobiorca Banku		149 202	5 października 2005 roku	Powód w pozwie podnosi, iż Bank wypowiadając powodowi umowy kredytowe nadużył prawa, co spowodowało paraliż działalności gospodarczej powoda, a w konsekwencji szkodę w kwocie dochodzonej pozwem, która w znacznej części obejmuje utracone korzyści. W dniu 19 grudnia 2006 roku Sąd I instancji oddalił w całości powództwo przeciwko Bankowi. Powód złożył apelację. W dniu 9 maja 2007 roku Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda. Powodowi przysługuje kasacja. Sprawa jest w toku.
Pozwany: Bank Handlowy w Warszawie S.A.				

Strony postępowania	Wartość przedmiotu sporu (tys. zł)	Data wszczęcia postępowania	Opis przedmiotu sprawy
Powód: Kredytobiorca Banku Pozwany: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	42 306 z odsetkami od dnia 1 marca 2002 roku	23 maja 2003 roku	Powództwo oparte jest na zarzutach nieprawidłowych działań Banku w trakcie procesu restrukturyzacji zadłużenia kontrahenta – powoda, który poprzez to działanie poniósł szkodę. Sąd w dniu 3 lutego 2005 roku zawiesił postępowanie sądowe z uwagi na wszczęcie postępowania upadłościowego powoda. Sąd podjął zawieszone postępowanie i w dniu 20 czerwca 2007 roku wydał wyrok oddalający powództwo wobec Banku. Wyrok nie jest prawomocny. Sprawa w toku.
Powód: Syndyk masy upadłości Kredytobiorcy Banku Pozwany: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	29 215	5 maja 2005 roku	Powód wnosi o zapłatę z tytułu bezpodstawnego wypowiedzenia umowy kredytowej oraz sprzedaż towarów objętych przewłaszczeniem za rażąco zaniżoną cenę, unieruchomienie podstawowej działalności powoda, następnie utratę możliwości zawarcia układu i w konsekwencji doprowadzenie do stanu upadłości powoda (z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty). Sprawa w toku
Powód: Kredytobiorca Banku Pozwany: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	24 661	6 lutego 2006 roku	Powód wnosi o zapłatę kwoty 233 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 listopada 1999 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 24 428 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu (28 października 2005 roku) do dnia zapłaty. Kwota pierwsza jest roszczeniem odszkodowawczym umownym i stanowi różnicę pomiędzy kwotą potrąconych przez powoda wierzytelności, wynikających z potwierdzonej przez Bank akredytywy i udzielonego powodowi kredytu. Roszczenie o kwotę 24 428 tys. zł powód wywodzi z odpowiedzialności deliktowej Banku. Dotychczas powód nie przedstawił wystarczających dowodów, które uzasadniałyby zasadność jego roszczeń. W dniu 8 grudnia 2006 roku Sąd I instancji oddalił powództwo w całości. Powód złożył apelację. Sprawa w toku.
Powód: Osoba fizyczna - przedsiębiorca Pozwany: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	387 400	11 kwietnia 2006 roku	Powódka wnosi o zapłatę odszkodowania. Według powódki Bank naruszył autorskie prawa majątkowe stosując w swojej kampanii marketingowej strategię, do której według powódki autorskie prawa majątkowe przysługiwały powódce. Sprawa oczekuje na wyznaczenie terminu.

Strony postępowania	Wartość przedmiotu sporu (tys. zł)	Data wszczęcia postępowania	Opis przedmiotu sprawy
Uczestnicy Postępowania Administracyjnego Polska Organizacja Handlu Dystrybucji, Visa CEMEA International w Warszawie oraz Europa International SA w Warszawie oraz banki w tym Bank Handlowy w Warszawie S.A.	10 200	20 kwietnia 2001 roku	Zarzut stosowania praktyk ograniczających konkurencję na rynku kart płatniczych poprzez zawarcie porozumień cenowych i wspólne ustalanie wysokości opłaty „interchange”, koordynację działań w celu ograniczenia dostępu do rynku przedsiębiorców nie należących do rynku emitentów. Dnia 12 stycznia 2007 roku Bank otrzymał Decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zgodnie z decyzją Bank ma zapłacić karę w wysokości 10.200.000 zł. Bank wniósł odwołanie od tej decyzji.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Grupę utworzone są odpowiednie rezerwy.

Zobowiązania pozabilansowe warunkowe

Wartości udzielonych i otrzymanych zobowiązań warunkowych według poszczególnych kategorii pozabilansowych prezentowały się następująco:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Zobowiązania warunkowe udzielone		
Akredytywy	249 255	195 566
Gwarancje udzielone	2 383 878	2 779 418
Linie kredytowe udzielone	9 710 188	9 177 576
Lokaty do wydania	30 000	24 860
Gwarancje emisji papierów wartościowych udzielone innym emitentom	262 000	217 000
	12 635 321	12 394 420

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
------------------	-------------------	-------------------

Akredytywy według kategorii

Akredytywy importowe wystawione	218 238	155 296
Akredytywy eksportowe potwierdzone	31 017	40 270
	249 255	195 566

Na dzień 30 czerwca 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku Grupa nie posiadała zobowiązań warunkowych udzielonych na rzecz jednostek podporządkowanych.

Na zobowiązania pozabilansowe utworzone są rezerwy. Na dzień 30 czerwca 2007 roku kwota utworzonych rezerw na zobowiązania pozabilansowe wynosiła 20 648 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 24 258 tys. zł).

Gwarancje udzielone obejmują gwarancje spłaty kredytu za zleceniodawcę, inne gwarancje zapłaty, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje należytego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe oraz poręczenia wekslowe.

Zobowiązania warunkowe otrzymane

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Gwarancje otrzymane	2 152 449	2 019 070

37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowią zabezpieczenie następujących zobowiązań:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
------------------	-------------------	-------------------

Zobowiązania

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z
udzielonym przyrzeczeniem odkupu

214 976	223 420
---------	---------

Wartości bilansowe aktywów stanowiących zabezpieczenie są przedstawione poniżej:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
------------------	-------------------	-------------------

Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

214 869	223 574
---------	---------

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

60 248	39 559
--------	--------

Kredyty, pożyczki i inne należności
od sektora finansowego

24 741	53 392
--------	--------

Inne aktywa

rozliczenia z tytułu operacji instrumentami pochodnymi

22 000	21 847
321 858	338 372

Według stanu na dzień 30 czerwca 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawione w tabeli dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży stanowią zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Informacje o aktywach stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu transakcji repo znajdują się w nocie 34. Pozostałe aktywa wykazane powyżej stanowią zabezpieczenie rozliczenia innych transakcji, w tym instrumentami pochodnymi. Warunki i zasady dokonanych transakcji nie odbiegają od tych powszechnie przyjętych i obowiązujących dla tego typu umów.

38. Działalność powiernicza

Bank jest liderem na rynku banków powierniczych w Polsce. Oferuje zarówno usługi powiernicze związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych. Według stanu na dzień 30 czerwca 2007 roku Bank prowadził 11 021 rachunków papierów wartościowych (31 grudnia 2006 rok: 10 312 rachunki).

39. Leasing operacyjny***Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą***

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego według terminów zapadalności przedstawia poniższa tabela:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Poniżej 1 roku	40 692	41 153
Od 1 do 5 lat	49 786	85 071
Powyżej 5 lat	5 614	4 696
	96 092	130 920
Łączna opłata roczna dla umów zawartych na czas nieokreślony	1 384	1 272

Grupa leasinguje powierzchnie biurową, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego.

Najbardziej znaczące umowy leasingowanych powierzchni biurowych dotyczą obiektów w Warszawie, ul. Wolska 171/175 i ul. Chałubińskiego 8. Standardowo umowy zawierane są na okres 5 lat z możliwością przedłużenia na kolejne 3 lata, przy czym część umów zawartych jest na czas nieokreślony. Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym. W I półroczu 2007 roku łączna kwota opłat z tego tytułu wyniosła 20 580 tys. zł (w I półroczu 2006 roku: 18 262 tys. zł).

Opłaty te ujęte są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszty działania”.

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingodawcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego według terminów zapadalności przedstawia poniższa tabela:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Poniżej 1 roku	1 436	1 875
Od 1 do 5 lat	3 591	4 897
Powyżej 5 lat	1 212	1 690
	6 239	8 462
Łączna opłata roczna dla umów zawartych na czas nieokreślony	3 229	1 858

Część powierzchni biurowych Grupa oddaje w leasing. Większość umów zawartych jest na czas nieokreślony. Pozostałe umowy zawarte są na okres od 2 do 10 lat. Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym. W I półroczu 2007 roku łączna kwota otrzymanych opłat z tego tytułu wyniosła 2 945 tys. zł (w I półroczu 2006 roku: 2 063 tys. zł). Opłaty te ujęte są w rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe przychody operacyjne”.

40. Rachunek przepływów pieniężnych

Informacja dodatkowa:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
<i>Stan środków pieniężnych:</i>		
Środki pieniężne w kasie	329 777	366 211
Rachunek bieżący nostro w Banku Centralnym	1 743 725	169 412
Rachunki bieżące w innych bankach (nostro, przekroczenia sald na rachunkach loro)	146 403	785 539
	2 219 905	1 321 162

41. Jednostki powiązane

Transakcje z jednostkami powiązanymi

W ramach prowadzonej działalności biznesowej, podmioty Grupy zawierają transakcje z jednostkami powiązanymi, a w szczególności z jednostkami wchodzącymi w skład Citigroup Inc., jednostkami zależnymi i jednostkami stowarzyszonymi (patrz nota 20) oraz z osobami zarządzającymi, nadzorującymi i pracownikami.

Transakcje z jednostkami powiązanymi obejmują głównie kredyty, depozyty, gwarancje, transakcje pochodnymi instrumentami finansowym. Wszystkie transakcje z jednostkami powiązanymi zawierane są na warunkach rynkowych.

Transakcje z jednostkami Citigroup Inc.

Należności i zobowiązania bilansowe i pozabilansowe wobec jednostek Citigroup Inc. przedstawiają się następująco:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
Należności, w tym:	2 495 228	1 192 309
Lokaty	2 389 494	1 155 110
Zobowiązania, w tym:	2 129 559	1 626 522
Depozyty	1 762 783	1 602 682
Kredyty otrzymane	336 680	-
Wycena bilansowa transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi		
Aktywa przeznaczone do obrotu	2 401 114	2 118 399
Zobowiązania przeznaczone do obrotu	2 743 476	2 457 095
Pozabilansowe zobowiązania udzielone	43 020	118 536
Pozabilansowe zobowiązania otrzymane	244 610	156 433
Przychody z tytułu odsetek i prowizji w I półroczu 2007/2006	43 262	48 056
Koszty z tytułu odsetek i prowizji w I półroczu 2007/2006	29 860	4 258

Ponadto Grupa ponosi koszty i uzyskuje przychody o charakterze operacyjnym z tytułu zawartych pomiędzy jednostkami Citigroup Inc. i Grupą umów dotyczących wzajemnie świadczonych usług.

Koszty poniesione i naliczone w I półroczu 2007 roku z tytułu zawartych umów wynosiły łącznie 76 775 tys. zł (w I półroczu 2006 roku: 83 366 tys. zł) i dotyczyły w szczególności kosztów z tytułu świadczenia na rzecz Grupy usług związanych z utrzymaniem i wsparciem bankowych systemów informatycznych oraz wsparciem doradczym; przychody w kwocie 36 411 tys. zł (w I półroczu 2006 roku: 31 789 tys. zł) dotyczyły w szczególności świadczenia przez Grupę na rzecz tych jednostek usług związanych z przetwarzaniem danych.

Transakcje z jednostkami zależnymi

	30.06.2007	31.12.2006
<i>Kredyty, pożyczki i inne należności</i>		
Rachunki bieżące, z tego:	258 037	288 122
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	258 036	288 122
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	1	-
Kredyty udzielone, z tego:	51 885	47 866
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	51 885	47 866
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-

	30.06.2007	31.12.2006
Pożyczki podporządkowane, z tego:	-	16 168
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	-	-
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	16 168
	309 922	352 156
Kredyty, pożyczki i inne należności		
Stan na początek okresu*	352 156	526 632
Stan na koniec okresu	309 922	352 156
Depozyty		
Rachunki bieżące, z tego:	371 746	342 916
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	369 071	323 891
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	2 675	19 025
Depozyty terminowe, z tego:	45 014	29 329
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	23 974	7 223
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	21 040	22 106
	416 760	372 245
Depozyty		
Stan na początek okresu**	372 245	639 693
Stan na koniec okresu	416 760	372 245
Zobowiązania warunkowe udzielone		
Akredytywy, z tego	11 186	381
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	11 186	381
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-
Gwarancje udzielone, z tego	2 367	2 367
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	2 367	2 367
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-
Linie kredytowe udzielone, z tego	295 958	282 161
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	295 958	282 161
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-
	309 511	284 909

Przychody z tytułu odsetek i prowizji w I półroczu 2007/2006, z tego:	8 451	6 942
<i>od jednostek objętych konsolidacją</i>	6 361	6 938
<i>od jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	2 090	4

Koszty z tytułu odsetek i prowizji poniesione w I półroczu 2007/2006, z tego:	6 807	5 185
<i>wobec jednostek objętych konsolidacją</i>	6 480	4 852
<i>wobec jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	327	333

*Stan kredytów, pożyczek i innych należności na początek 2006 roku obejmował ponadto kwotę 103 385 tys. zł dotyczącą należności udzielonych jednostkom stowarzyszonym.

**Stan depozytów na początek 2006 roku obejmował ponadto kwotę 349 tys. zł dotyczącą depozytów przyjętych od jednostek stowarzyszonych.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku kwota utworzonych odpisów na utratę wartości należności jednostek zależnych wynosiła 3 876 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 7 209 tys. zł); na zobowiązania warunkowe udzielone – 3 790 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 3 426 tys. zł).

Transakcje z pracownikami, osobami zarządzającymi i nadzorującymi

w tys. zł

	30.06.2007			31.12.2006		
	Pracownicy	Osoby zarządzające	Osoby nadzorujące	Pracownicy	Osoby zarządzające	Osoby nadzorujące
Kredyty, pożyczki i inne należności						
Kredyty udzielone	75 922	899	-	86 240	1 041	11
Pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	30 680	-	-	33 094	-	-
Zaliczki	279	6	-	52	3	-
	106 881	905	-	119 386	1 044	11
Depozyty						
Rachunki bieżące	47 129	2 521	1 065	26 613	611	184
Depozyty terminowe	33 712	1 467	551	44 874	1 943	862
	80 841	3 988	1 616	71 487	2 554	1 046
Udzielone gwarancje i poręczenia	49	-	-	84	-	-

42. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze dzielą się na następujące kategorie:

- świadczenia krótkoterminowe, które obejmują wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne, płatne nieobecności i świadczenia niepieniężne (takie jak opieka medyczna, mieszkania służbowe, samochody i inne nieodpłatnie przekazywane lub subsydiowane świadczenia). Koszty świadczeń krótkoterminowych ujmowane są w rachunku zysków i strat na bieżąco w okresie, którego dotyczą. Na koniec okresu sprawozdawczego pozostała do wypłaty przewidywaną nie zdyskontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń za dany okres obrotowy, Grupa ujmuje jako element biernych międzyokresowych rozliczeń kosztów.
- świadczenia po okresie zatrudnienia – w ramach tego typu świadczeń Grupa oferuje pracownikom odprawy, opisane w nocie 2, oraz przedstawiony poniżej program emerytalny.

Na przyszłe wypłaty odpraw emerytalnych tworzona jest rezerwa wykazana w pasywach bilansu w pozycji „Inne zobowiązania”. Rezerwa ta jest okresowo weryfikowana przez niezależnego aktuariusza z zastosowaniem przepisów MSSF.

Program emerytalny oferowany przez Grupę stanowi program określonych składek zgodnie z MSR 19. Za pracowników uczestniczących w programie, Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności. Składki ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

Opis Pracowniczego Programu Emerytalnego

Celem utworzonego przez Grupę Pracowniczego Programu Emerytalnego („Program”), jest gromadzenie oraz pomnażanie, poprzez inwestowanie, środków finansowych pochodzących ze składek wpłacanych w ramach Programu na indywidualny rachunek uczestnika dla zapewnienia wypłaty świadczenia po osiągnięciu wieku 60 lat lub po przejściu na wcześniejszą emeryturę bądź w przypadku uzyskania przez uczestnika uprawnień do świadczeń rentowych z tytułu niezdolności do pracy.

Obecny Program, będący kontynuacją PPE Polskiego Towarzystwa Emerytalnego „Diament”,

realizowany jest od 19 marca 2004 roku w ramach umowy z Legg Mason Senior Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty („LM Senior SFIO”) wpisany do rejestru funduszy inwestycyjnych przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod numerem RFJ-8, zarządzany przez Legg Mason Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna. Agentem Transferowym dla Funduszu jest Obsługa Funduszy Inwestycyjnych Sp. z o.o.

Składka podstawowa dla uczestników Programu opłacana jest ze środków Grupy. Każdy pracownik – uczestnik Programu może również dopłacać z własnych środków składkę dodatkową. Składki wpłacane do Programu są w całości inwestowane w jednostki uczestnictwa LM Senior SFIO.

- inne długoterminowe świadczenia pracownicze – nagrody za wieloletnią pracę i inne świadczenia z tytułu długiego stażu pracy. Informację o nagrodach za wieloletnią pracę wypłacanych pracownikom przedstawia nota 2. Stanowią one program określonych świadczeń i wyceniane są przez niezależnego aktuarium zgodnie z zapisami MSR 19.
- kapitałowe świadczenia pracownicze – w formie programu opcji na akcje Citigroup lub programu tzw. „akcji odroczonej” Citigroup. Zasady wyceny oraz prezentacji tych programów w sprawozdaniu finansowym przedstawione zostały w notce 2 w punkcie „Płatności w formie akcji” Szczegółowe informacje dotyczące zasad funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych opisane są w dalszej części niniejszej noty.

Stan rezerw na opisane powyżej świadczenia przedstawiał się następująco:

w tys. zł	30.06.2007	31.12.2006
Rezerwa na wynagrodzenia i koszty pochodne od wynagrodzeń	69 415	116 693
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody za wieloletnią pracę	60 197	54 543
Rezerwa na pracownicze świadczenia kapitałowe	36 350	38 828
	165 962	210 064

Koszty poniesione przez Grupę w I półroczu 2007 roku z tytułu składek na pracowniczy program emerytalny wynosiły 8 151 tys. zł (w I półroczu 2006 roku: 7 694 tys. zł).

W ciągu I półrocza 2007 roku średni poziom zatrudnienia w Grupie wyniósł 5 644 etatów (w 2006 roku: 5 539 etatów).

Charakter i zasady funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych

W ramach programu świadczeń kapitałowych wybranym pracownikom Citigroup oferowane są w formie nagrody akcje Citigroup (tzw. program akumulacji kapitału lub CAP) lub opcje na akcje Citigroup (tzw. program opcji pracowniczych lub SOP).

W ramach programu SOP uprawnieni pracownicy otrzymują opcje na zakup akcji, które są przyznawane po średniej cenie zamknięcia z giełdy NYSE z ostatnich 5 dni poprzedzających przyznanie nagrody. Pracownicy nabywają prawa do części przyznanych opcji co roku od dnia przyznania nagrody typu SOP. Opcje przyznane w latach 2005 - 2006 będą przekazywane w częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat począwszy od pierwszej rocznicy przyznania opcji. Opcje mogą być zrealizowane poprzez zakup akcji w terminie między nabyciem prawa do opcji a datą wygaśnięcia opcji.

W ramach programu CAP uprawnieni pracownicy otrzymują tzw. „akcje odroczone” Citigroup. „Akcje odroczone” w ramach programu CAP przyznawane są po średniej cenie zamknięcia z giełdy NYSE z ostatnich 5 dni poprzedzających przyznanie nagrody. „Akcje odroczone” pozwalają uczestniczyć w ekwiwalencie dywidendy, nie dają jednak prawa głosu i nie mogą zostać sprzedane do dnia przekazania. „Akcje odroczone” przekształcają się w akcje zwykłe po upływie okresu określonego w regulaminie programu CAP. Pracownik traci prawo do przyznanych akcji z chwilą ustania zatrudnienia w Citigroup. Akcje przyznane w latach 2005 - 2006 będą przekazywane w

częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat począwszy od pierwszej rocznicy przyznania akcji.

Założenia przyjęte do wyceny programów pracowniczych świadczeń kapitałowych

Wartość godziwa poszczególnych nagród oraz założenia przyjęte do wyceny, z wyłączeniem Programu Zakupu Akcji, którego kwota jest nieistotna z punktu widzenia sprawozdania, przedstawione są poniżej:

Program SOP	Data przyznania	Cena wykonania / Wartość akcji na moment przyznania	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji / akcji
1	13.02.02	42,11 lub 41,90	296	111 205
2	12.02.03	32,05	270	86 827
3	20.01.04	49,50	109	64 118
4	18.01.05	47,50	5	2 907
5	20.09.05	45,36	1	1 500
6	17.01.06	48,92	1	1 538
7	16.01.07	54,38	1	436

Program CAP	Data przyznania	Cena wykonania / Wartość akcji na moment przyznania	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji / akcji
1	18.01.05	35,96 lub 47,95	195	40 385
2	15.02.05	49,25	1	1 950
3	15.11.05	48,24	2	3 498
4	17.01.06	36,58 lub 48,77	180	73 790
5	21.11.06	50,73	1	2 957
6	16.01.07	40,84 lub 54,46	216	118 984
7	15.05.07	52,86	1	100

	Program SOP	Program CAP
Okres nabywania uprawnień (lata)	(1) 20% po każdym kolejnym roku (2)-(3) 33,33% po każdym kolejnym roku (4)-(7) 25% po każdym kolejnym roku	(1)-(6) 25% po każdym kolejnym roku (7) natychmiastowo
Oczekiwana zmienność	20,33%	20,33%
Średni oczekiwany okres trwania instrumentu (życia)	(1)-(7) - 1 rok od momentu nabycia uprawnień	W momencie nabycia uprawnień
Stopa procentowa wolna od ryzyka (dla USD)	4,89%	4,89%
Oczekiwana dywidenda w USD na 1 akcję	2,16	2,16
Prawdopodobieństwo zakończenia zatrudnienia przed terminem (roczny wskaźnik rotacji nagrodzonych pracowników)	7 %	7 %
Wartość godziwa jednego instrumentu*(w USD)	1,79 – 19,24	51,29
<i>*różni się w zależności od daty wykonania</i>		

Liczba oraz średnie ważone ceny wykonania opcji na akcje (program SOP) przedstawia poniższa tabela:

	30.06.2007		31.12.2006	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania	Liczba	Średnia ważona cena wykonania
Występujące na początek okresu	328 107	39,94	351 282	40,86
Przyznane w danym okresie	436	54,38	2 426	48,92
Wykonane w danym okresie	67 761	39,86	58 493	37,70
Umorzone / wygasłe w danym okresie	45 977	-	32 892	-
Występujące na koniec okresu	268 563	40,76	328 107	39,94
Możliwe do wykonania na koniec okresu	210 265	39,38	257 460	39,69

Dla opcji występujących na koniec danego okresu:

30.06.2007			31.12.2006		
Cena wykonania (w USD)	Liczba (w tys. szt.)	Średni ważony okres pozostały do końca trwania opcji (w latach)	Cena wykonania (w USD)	Liczba (w tys. szt.)	Średni ważony okres pozostały do końca trwania opcji (w latach)
41,90	0,81	0,54	32,05	102 624	0,53
42,11	110,39	0,54	49,50	79 076	1,01
32,05	86,83	0,04	41,90	855	1,03
49,5	64,12	0,55	42,11	132 053	1,03
47,5	2,91	1,56	47,19	129	1,05
45,36	1,5	1,56	49,00	150	1,05
48,92	1,54	2,06	49,49	3 000	1,05
54,38	0,44	2,06	50,07	307	1,05
-	-	-	50,82	77	1,05
-	-	-	51,32	72	1,05
-	-	-	45,36	2 000	1,56
-	-	-	47,50	5 339	1,56
-	-	-	48,92	2 426	2,56

Liczbę oraz średnie ważone ceny akcji (program CAP) przedstawia poniższa tabela:

	30.06.2007		31.12.2006	
	Liczba	Średnia ważona cena akcji	Liczba	Średnia ważona cena akcji
Występujące na początek okresu	217 022	40,29	145 448	39,10
Przyznane w danym okresie	119 084	44,11	114 563	39,59
Wykonane/umorzone/wygasłe w danym okresie	94 442	-	42 989	-
Występujące na koniec okresu	241 664	42,35	217 022	40,29

43. Zdarzenia po dacie bilansowej

Po dniu 30 czerwca 2007 roku nie wystąpiły zdarzenia, nieuwzględnione w tym sprawozdaniu finansowym, mogące w znaczący sposób wpłynąć na wyniki Grupy lub wymagające ujawnienia w sprawozdaniu finansowym.

44. Zarządzanie ryzykiem

Pochodne instrumenty finansowe

Grupa zawiera transakcje instrumentami pochodnymi w celach spekulacyjnych oraz w celach zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej. Terminy rozliczenia płatności z tytułu otwartych pozycji dotyczących operacji na instrumentach pochodnych uzależnione są w głównej mierze od charakteru instrumentu. W odniesieniu do prezentowanych poniżej transakcji oprocentowanie zmienne oparte jest na oprocentowaniu z rynku międzybankowego obowiązującego na początek okresu odsetkowego, zaś oprocentowanie stałe jest uzależnione od charakteru instrumentu i celu, dla którego instrument został zawarty.

Szczegółowe dane finansowe dotyczące instrumentów pochodnych występujących na dzień bilansowy zawiera nota 18.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2007 roku Grupa złożyła w innych instytucjach lokaty pod zabezpieczenie transakcji instrumentami pochodnymi na łączną kwotę 22 000 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 21 847 tys. zł), natomiast z tytułu transakcji instrumentami pochodnymi Grupa otrzymała zabezpieczenia w kwocie 25 412 tys. zł.

Terminowe transakcje walutowe

Transakcje forward są umowami kupna lub sprzedaży walut po z góry ustalonym kursie, z datą rozliczenia inną niż dwa dni robocze od daty zawarcia transakcji. Transakcje typu swap są kombinacją dwóch transakcji typu forward, tzn. określona kwota waluty wymieniana jest według kursu bieżącego na bliższą datę waluty oraz ta sama kwota waluty jest wymieniana z powrotem według kursu forward w określonym dniu w przyszłości. Wartość nominalna transakcji walutowych oznacza kwotę waluty zakupioną lub sprzedaną i nie przedstawia rzeczywistego rynkowego czy kredytowego ryzyka związanego z tymi transakcjami.

Terminowe transakcje walutowe zawierane są w celu zamykania otwartych dziennych pozycji walutowych oraz w celach spekulacyjnych. Transakcje typu swap walutowy wykorzystywane są głównie do zarządzania płynnością Grupy i środkami na rachunkach nostro.

Walutowe transakcje opcyjne

Przedmiotem walutowych transakcji opcyjnych jest sprzedaż lub kupno przez Grupę prawa do dokonania w określonym momencie w przyszłości wymiany jednej waluty na drugą po ustalonym kursie wymiany i w ustalonym dniu lub okresie rozliczenia, przy czym realizacja opcji może nastąpić przez dokonanie fizycznej transakcji wymiany z dostawą waluty albo poprzez rozliczenie różnicy między kursem realizacji opcji, a obowiązującym w dniu realizacji opcji rynkowym kursem referencyjnym. Wyróżnia się dwa rodzaje opcji: opcje typu call – dają jej posiadaczowi prawo do zakupu określonej umową ilości waluty zagranicznej za określoną kursem realizacji opcji ilość waluty krajowej lub innej zagranicznej oraz opcje typu put – dają jej posiadaczowi prawo do sprzedaży określonej umową ilości waluty zagranicznej za określoną kursem realizacji opcji ilość waluty krajowej lub innej zagranicznej. Nabywca opcji płaci wystawcy opcji premię za nabyte prawo do zakupu lub sprzedaży waluty.

Transakcje na stopy procentowe

W ramach transakcji na stopy procentowe Grupa zawierała transakcje typu swap na stopach procentowych (IRS) i swap procentowo – walutowy (CIRS) oraz transakcje typu forward rate agreement (FRA).

Przedmiotem transakcji IRS jest zamiana oprocentowania zobowiązania. W dniu płatności odsetek na Grupie i na konrahencie ciąży zobowiązanie do wymiany płatności odsetkowych, opartych na

różnych stopach, uzgodnionych w umowie o transakcje IRS. Zaś przedmiotem transakcji CIRS, zawieranych w dwóch różnych walutach, jest zamiana zobowiązania kontrahenta wyrażonego w walucie pierwszej na zobowiązanie w walucie drugiej, w wyniku której w dniu płatności odsetkowych na Grupie i na kontrahencie ciąży zobowiązanie do wymiany płatności odsetkowych uzgodnionych w umowie o transakcje CIRS. Dodatkowo strony mogą wymieniać między sobą kwoty nominalne zobowiązań. Grupa zawiera transakcje IRS oraz CIRS na rynku międzybankowym oraz z klientami.

Przedmiotem transakcji FRA jest ustalenie wysokości stopy procentowej dla należności lub zobowiązania kontrahenta, które powstały lub powstaną w określonych terminach w przyszłości. Grupa zawiera transakcje FRA na rynku międzybankowym oraz z klientami.

Opcje na stopy procentowe

Przedmiotem transakcji typu opcja na stopę procentową jest prawo do otrzymania w określonych terminach w przyszłości kwoty kompensacyjnej, która uzależniona jest od ukształtowania się stóp procentowych w przyszłości. Rozróżnia się dwa rodzaje opcji na stopę procentową: opcje typu cap – gdzie sprzedawca zgadza się płacić nabywcy różnicę pomiędzy stopą referencyjną (zwykle 3 lub 6-miesięczny LIBOR) a uzgodnioną stopą realizacji – kiedy stopa referencyjna przewyższa stopę realizacji, opcje typu floor – gdzie sprzedawca zgadza się płacić nabywcy różnicę pomiędzy stopą referencyjną, a uzgodnioną stopą realizacji – kiedy stopa realizacji przewyższa stopę referencyjną. W obu przypadkach w zamian sprzedawca otrzymuje premię płatną z góry.

Transakcje terminowe na papierach wartościowych

Grupa zawiera transakcje zakupu oraz sprzedaży dłużnych papierów wartościowych po z góry ustalonym kursie, z datą rozliczenia późniejszą niż dwa dni robocze od daty zawarcia transakcji (transakcje typu forward).

Opcje na akcje

Opcje na akcje dają nabywcy prawo do otrzymania różnicy pomiędzy ceną akcji lub wartością indeksu akcji z umowy opcji, a wartością instrumentu bazowego w dniu realizacji opcji, w zależności od rodzaju opcji call lub opcji put - odpowiednio w przypadku wzrostu lub spadku ceny instrumentu bazowego. W zamian za otrzymane prawa nabywca opcji płaci wystawcy opcji premię.

Transakcje futures

Kontrakt finansial futures jest umową będącą przedmiotem obrotu na zorganizowanej giełdzie, dotyczącą zakupu lub sprzedaży standardowej ilości określonego instrumentu finansowego w uzgodnionym z góry terminie w przyszłości po uzgodnionej z góry cenie.

Kontrakty terminowe typu futures mogą bazować na instrumentach finansowych określonych rodzajów, których ceny są zależne od stóp procentowych. Kontrakty finansial futures mogą również bazować na zmianach kursów walutowych niektórych podstawowych walut obcych. Grupa nie prowadzi obrotu walutowymi kontraktami terminowymi typu futures.

Instrumenty pochodne na towary

Grupa zawiera również instrumenty pochodne oparte o rynki towarowe, w szczególności ceny metali. Instrumenty te są zawierane w oparciu o ceny ustalane na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME). Grupa zawiera z klientami kontrakty forward, kontrakty swap oraz kontrakty opcyjne. Dla przykładu transakcje wymiany (typu commodity swap), pozwalają na zaoferowanie klientowi wymaganej stałej ceny bazowej i uzyskanie średniej ceny rynkowej z miesiąca dostawy towaru. Niektóre instrumenty wykorzystywane przez Grupę tworzą zerokosztowe struktury opcyjne, np. typu collar.

Ryzyko rynkowe

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Grupie odbywa się w ramach zasad i procedur zatwierdzonych przez Komitet Aktywów i Pasywów Banku i Zarząd Banku dla Banku i spółki leasingowej oraz Prezesa Zarządu Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. („DM BH”) i będących odzwierciedleniem wymogów polskich organów nadzorczych oraz odpowiadającym zasadom obowiązującym w ramach Citigroup.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym obejmuje dwa podstawowe obszary ryzyka: ryzyko płynności finansowej oraz ryzyko cenowe.

Ryzyko płynności jest definiowane jako niebezpieczeństwo niewywiązania się Grupy z wykonania wymagalnych zobowiązań finansowych wobec klientów i partnerów.

Ryzyko cenowe określane jest jako ryzyko negatywnego wpływu na wynik finansowy oraz wartość funduszy własnych Grupy zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji oraz wszelkich parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Pomiar i limitowanie ryzyka płynności

Podstawowym miernikiem ryzyka płynności finansowej Grupy jest raport niedopasowania przepływów finansowych w poszczególnych przedziałach czasowych obrazujący potencjalną ekspozycję Grupy na konieczność znalezienia dodatkowych źródeł finansowania na rynku pieniężnym - Market Access Report („MAR”). Raport MAR zawiera wszystkie przepływy finansowe związane z transakcjami bilansowymi oraz pozabilansowymi transakcjami wymiany walutowej. Raport sporządzany jest codziennie i obejmuje bilans Banku oraz spółki leasingowej ogółem (wszystkie waluty) oraz bilanse w poszczególnych walutach wykazujących salda istotne ze względu na zarządzanie płynności. Limity luki ustalone przez Komitet Aktywów i Pasywów, obowiązują dla przedziałów czasowych O/N, 2-7 dni, 8-15 dni, 1 miesiąc, 2 miesiące, 3 miesiące, 6 miesięcy, oraz 1 rok. Luka płynności powyżej roku nie jest limitowana, ale podlega obserwacji. W obliczaniu luki uwzględniane są badania statystyczne, dotyczące między innymi stabilności bazy depozytowej, oraz założenia dotyczące udziału poszczególnych grup produktów w strukturze bilansu. W cyklu miesięcznym wykonywane są analizy sytuacji skrajnych (stress test) uwzględniające potencjalne zagrożenia wynikające przykładowo z kryzysu systemu bankowego i związanego z tym ograniczenia płynności rynku. Dodatkowo dla oceny ryzyka płynności Departament Ryzyka Rynkowego monitoruje podstawowe relacje struktury bilansu oraz analizuje zmiany tych relacji w czasie.

Miarą oceny ryzyka płynności są wielkości zmodyfikowanej luki przepływów finansowych w odniesieniu do potencjalnych źródeł finansowania. Tak więc wielkość luki odnoszona jest do możliwości pozyskania dodatkowych funduszy z rynków hurtowych (inne banki, fundusze inwestycyjne, towarzystwa emerytalne, instytucje ubezpieczeniowe) oraz do wielkości aktywów płynnych (przede wszystkim płynne papiery wartościowe), które mogą być sprzedane lub zastawione (w ramach operacji repo lub wykorzystania kredytu lombardowego z NBP) w zakładanym horyzoncie czasu. Wielkości zmodyfikowanej luki przepływów finansowych oraz poziom aktywów płynnych na dzień 30 czerwca 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawione są w poniższych tabelach.

Urealniona luka płynności na dzień 30 czerwca 2007 roku:

<i>w tys. zł</i>	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesiący do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	5 336 373	306 330	2 452 533	269 134	28 426 100
Pasywa	6 376 178	217 182	1 033 082	247 305	28 916 723

<i>w tys. zł</i>	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesiący do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Luka bilansowa w danym okresie	(1 039 805)	89 148	1 419 451	21 829	(490 623)
Transakcje pozabilansowe – wpływy	11 650 324	6 393 350	9 429 234	1 853 697	4 626 764
Transakcje pozabilansowe – wypływy	11 679 662	6 500 078	9 340 871	1 774 910	4 681 976
Luka pozabilansowa w danym okresie	(29 338)	(106 728)	88 363	78 787	(55 212)
Luka skumulowana	(1 069 143)	(1 086 723)	421 091	521 707	(24 128)

Urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2006 roku:

<i>w tys. zł</i>	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesiący do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	5 458 934	363 842	970 564	94 533	29 382 023
Pasywa	4 241 140	944 312	1 370 351	31 317	29 682 776
Luka bilansowa w danym okresie	1 217 794	(580 470)	(399 787)	63 216	(300 753)
Transakcje pozabilansowe – wpływy	20 006 340	4 970 988	5 669 392	1 490 991	3 928 360
Transakcje pozabilansowe – wypływy	19 665 812	4 940 719	5 644 507	1 494 484	4 237 106
Luka pozabilansowa w danym okresie	340 528	30 269	24 885	(3 493)	(308 746)
Luka skumulowana	1 558 322	1 008 121	633 219	692 942	83 443

Aktywa płynne i skumulowana luka płynności do 1 roku:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006	Zmiana
Aktywa płynne, w tym:	11 673 989	10 077 752	1 596 237
rezerwa obowiązkowa w NBP i osad gotówki	1 547 569	489 459	1 058 110
dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 393 852	1 619 402	(225 550)
dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	8 732 568	7 968 891	763 677
Skumulowana luka płynności do 1 roku	421 091	633 219	(212 128)
Wskaźnik pokrycia luki przez aktywa płynne	Pozytywna luka	Pozytywna luka	Nie dotyczy

Powyższa analiza ryzyka płynności finansowej obejmuje Bank – jednostkę dominującą oraz spółkę leasingową. Pozostałe jednostki Grupy nie zostały objęte analizą, z uwagi na to, że ryzyko płynności w tych jednostkach występuje na poziomie nieistotnym z punktu widzenia Grupy.

Poniżej przedstawione zostały zobowiązania finansowe Grupy według umownych terminów wymagalności.

Na dzień 30 czerwca 2007 roku

			Od 3					
	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat	Odsetki
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	18	296 340	296 340	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu								
Depozyty sektora finansowego	30	6 516 186	5 241 886	205 654	1 039 919	6	29	28 692
w tym: banki	30	2 971 380	1 719 448	192 154	1 032 252	-	-	27 526
Depozyty sektora niefinansowego	30	18 560 015	17 445 942	661 579	358 912	76 500	111	16 971
Pozostałe zobowiązania	30	1 001 638	397 536	29 025	42 535	528 532	754	3 256
		26 077 839	23 085 364	896 258	1 441 366	605 038	894	48 919
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Instrumenty pochodne	18	2 901 009	98 271	100 554	447 946	1 618 927	635 311	-
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych								
		9 710 188	8 428 348	4 184	217 532	915 256	144 868	-
		38 985 376	31 908 323	1 000 996	2 106 844	3 139 221	781 073	48 919
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy		31 379 101	12 245 859	5 660 068	8 712 301	2 154 775	2 606 098	
Wypływy		31 399 294	12 247 858	5 662 768	8 733 386	2 135 356	2 619 926	
		(20 193)	(1 999)	(2 700)	(21 085)	19 419	(13 828)	

Na dzień 31 grudnia 2006 roku

			Od 3					
	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat	Odsetki
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	18	278 109	278 109	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu								
Depozyty sektora finansowego	30	6 156 952	3 765 404	1 145 260	1 202 028	13	27	44 220
w tym: banki	30	3 703 487	1 399 110	1 069 472	1 191 820	-	-	43 085
Depozyty sektora niefinansowego	30	18 880 182	17 504 182	833 622	468 332	53 868	448	19 730
Pozostałe zobowiązania	30	954 357	432 043	68 658	36 661	409 253	3 931	3 811
		25 991 491	21 701 629	2 047 540	1 707 021	463 134	4 406	67 761
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Instrumenty pochodne	18	2 635 045	66 065	185 596	374 065	1 401 639	607 680	-
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych								
		9 177 576	8 196 094	7 085	163 034	651 339	160 024	-
		38 082 221	30 241 897	2 240 221	2 244 120	2 516 112	772 110	67 761
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy		35 086 368	19 927 664	5 233 505	4 787 271	2 761 189	2 376 739	
Wypływy		34 980 459	19 941 286	5 204 772	4 790 195	2 664 527	2 379 679	
		105 909	(13 622)	28 733	(2 924)	96 662	(2 940)	

Zarządzanie ryzykiem cenowym

Zakres ryzyka

Zarządzanie ryzykiem cenowym dotyczy wszystkich portfeli, z których dochody narażone są na negatywny wpływ czynników rynkowych, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji, ceny towarów masowych oraz parametrów zmienności tych czynników. W zarządzaniu ryzykiem cenowym wyodrębniono dwa rodzaje portfeli: handlowe i bankowe. Portfele handlowe obejmują transakcje na instrumentach finansowych (bilansowych i pozabilansowych), których celem jest osiągnięcie dochodu związanego ze zmianą parametrów rynkowych w krótkim okresie czasu. Portfele handlowe obejmują pozycje bilansowe, takie jak dłużne papiery wartościowe kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, tzn. nabywane w celach handlowych i spełniające określone kryteria płynności, oraz wszystkie pozycje w instrumentach pochodnych, przy czym w tym przypadku dokonuje się rozróżnienia portfeli nabywanych w celach czysto handlowych oraz tych, które są zwierane w celu zabezpieczenia ryzyka pozycji w portfelu bankowym – tzw. zabezpieczenia ekonomiczne (economic hedge). Wycena portfeli handlowych dokonywana jest bezpośrednio na podstawie cen rynkowych lub za pomocą modeli wyceny przy zastosowaniu parametrów cenowych notowanych na rynku. Działalność na portfelach handlowych prowadzona jest przez Departament Skarbu Banku w zakresie portfeli obejmujących ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kursu walutowego. Portfele bankowe obejmują wszystkie pozostałe, nie zaliczone do portfeli handlowych, pozycje bilansowe oraz pozabilansowe. Celem zawierania tych transakcji jest realizacja wyniku w całym, kontraktowym okresie transakcji. Departament Skarbu Banku przejmuje pozycje ryzyka stóp procentowych z portfeli bankowych z wszystkich innych jednostek organizacyjnych Banku oraz spółki leasingowej. Mechanizm przekazywania pozycji ryzyka stóp procentowych opiera się na systemie transferowej ceny funduszy. Kalkulacja wyniku z portfeli bankowych odbywa się zgodnie z metodą amortyzowanego kosztu opisaną w notcie 2.

Bilans Grupy obejmuje następujące aktywa i zobowiązania:

- obciążone ryzykiem wartości godziwej (związanym ze stopą procentową):
 - dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu oraz papiery dyskontowe,
 - kredyty i depozyty o stałym oprocentowaniu,
- obciążone ryzykiem przepływów pieniężnych (związanych ze stopą procentową):
 - dłużne papiery wartościowe o zmiennym oprocentowaniu,
 - kredyty i depozyty o zmiennym oprocentowaniu,
- nieobciążone bezpośrednio ryzykiem stopy procentowej:
 - aktywa trwałe,
 - inwestycje kapitałowe,
 - wartości niematerialne.

Ponadto Grupa jest obciążona ryzykiem stopy procentowej z tytułu zawierania transakcji pochodnych takich jak jednowalutowe transakcje wymiany stóp procentowych (IRS), dwuwalutowe transakcje wymiany stóp procentowych (CIRS), transakcje typu Forward Rate Agreement, transakcje typu futures, swapy walutowe oraz terminowe transakcje walutowe.

Pomiar ryzyka cenowego portfeli bankowych

Standardowo Grupa stosuje dwie metody pomiaru ryzyka cenowego portfeli bankowych:

- metodę dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (Interest Rate Exposure - IRE) w przypadku całego portfela bankowego,
- metodę wartości punktu bazowego (DV01) w przypadku portfela dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży oraz jego zabezpieczeń ekonomicznych.

Dodatkowo przeprowadzane są analizy warunków skrajnych (stress tests) oraz stosowane miary dla ryzyka zmaterializowanego w formie progów ostrzegawczych dla wartości niezrealizowanej straty na

portfelu papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i wyniku całkowitego na portfelu bankowym, który odzwierciedla zarówno wynik ujęty w wyniku księgowym, jak i estymację zmiany wartości godziwej całości portfela bankowego przy zastosowaniu metody kosztów zamknięcia otwartych pozycji odsetkowych (Value at Close).

- Miara IRE określa potencjalną zmianę wyniku z odsetek Grupy przy założeniu równoległego przesunięcia stóp procentowych w danej walucie o 100 punktów bazowych w górę. Dodatnia wartość IRE oznacza potencjalny wzrost, a wartość ujemna spadek marży odsetkowej przy wzroście stóp procentowych dla danej waluty.

Miara IRE jest kalkulowana dla pozycji w każdej walucie odrębnie w horyzoncie dziesięciu lat, przy czym do bieżącego monitorowania oraz limitowania pozycji ryzyka stóp procentowych portfeli bankowych stosowane są miary IRE w horyzoncie jednego roku i pięciu lat. Miary IRE kalkulowane są dla Grupy oraz odrębnie dla Pionu Skarbu. Miara IRE dla Grupy odzwierciedla wartości ekspozycji na ryzyko stóp procentowych przy zastosowaniu terminów przeszacowania ustalonych w umowach z klientami (dla transakcji o określonych terminach przeszacowania/zapadalności) lub oszacowanych przez bank na podstawie własnych analiz (dla pozycji o nieokreślonych terminach zapadalności/przeszacowania). Miara IRE dla Pionu Skarbu odzwierciedla pozycje ryzyka przekazane przez inne jednostki Grupy do tego Pionu za pośrednictwem mechanizmu transferowej ceny funduszy oraz własne pozycje ryzyka tego Pionu. Monitoring zmian wielkości miary IRE oraz wykorzystanie obowiązujących limitów prowadzone jest w cyklu dziennym. Na bazie dziennej monitorowane są również dla pozycji ryzyka Pionu Skarbu poziomy zwrotu całkowitego na portfelach bankowych z uwzględnieniem zmiany kosztów zamknięcia otwartych pozycji odsetkowych. Dla wartości miary zwrotu całkowitego ustalone są progi ostrzegawcze, których przekroczenie powoduje przekazanie informacji na wyższe szczeble zarządzania oraz konieczność określenia przez zarządzających dalszego planu działania.

Poniżej przedstawione są miary IRE dla Grupy na dzień 31 grudnia 2006 roku oraz na dzień 30 czerwca 2007 roku. Zestawienie prezentowane jest odrębnie dla głównych walut PLN, USD i EUR, stanowiących łącznie ponad 90% bilansu Grupy.

w tys. zł	30.06.2007		31.12.2006	
	IRE 12M	IRE 5L	IRE 12M	IRE 5L
PLN	17 557	121 184	21 835	84 119
USD	(4 708)	(13 341)	(6 313)	(6 978)
EUR	(21 658)	(56 551)	(14 294)	(38 204)

Dodatkową do IRE miarą kontrolną ryzyka stóp procentowych księgi bankowej jest wartość punktu bazowego portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży zwana miarą DV01. Miara ta określa o ile zmieni się wartość portfela instrumentów finansowych (w tym przypadku papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży) przy zmianie stopy procentowej dla danej waluty na określonym odcinku krzywej stóp procentowych. W odróżnieniu od miary IRE, która określa potencjalną zmianę wielkości marży odsetkowej w przyszłości, co oznacza, że wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy Grupy będzie widoczny w kolejnych okresach w przyszłości, tak jak to się dzieje dla pozycji wycenianych przy zastosowaniu metody zamortyzowanego kosztu, wpływ zmian stóp procentowych na wartość portfeli papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży jest widoczny natychmiast, lecz nie w wyniku finansowym a w wartości funduszy własnych Grupy, gdyż niezrealizowany wynik z wyceny tych papierów koryguje wartość funduszy własnych.

Działalność w zakresie papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w ramach Grupy jest prowadzona przez Biuro Zarządzania Aktywami i Pasywami w Pionie Skarbu, przy czym wyróżnia się trzy podstawowe cele działalności na tym portfelu:

- zarządzanie pozycją płynnościową Grupy,
- zabezpieczanie ryzyka przekazanego do Pionu Skarbu z innych jednostek organizacyjnych,
- otwieranie własnych pozycji ryzyka stóp procentowych księgi bankowej przez Pion Skarbu.

W celu uniknięcia nadmiernej zmienności wartości funduszy własnych z tytułu zmian wyceny portfela

papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży Grupa ustala limity maksymalnych pozycji DV01 dla tych portfeli. Limity te obejmują również pozycje w transakcjach wymiany stóp procentowych (interest rate swaps), które są zawarte w celu zabezpieczenia wartości godziwej tego portfela papierów. Bank prowadzi działalność w zakresie portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w zakresie trzech walut tzn. PLN, USD i EUR, przy czym zasadniczo dokonuje zakupu papierów wartościowych w tych walutach, których emitentami są rządy Rzeczypospolitej Polskiej, Stanów Zjednoczonych i Niemiec.

Poziom ryzyka określonego miarą DV01 dla portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży z uwzględnieniem zabezpieczeń ekonomicznych w podziale na portfele w poszczególnych walutach przedstawione są w tabeli poniżej:

w tys. zł	30.06.2007			31.12.2006			Ogółem w okresie 01.01.2007 – 30.06.2007		
	Ogółem	Pap. Wart.	IRS	Ogółem	Pap. Wart.	IRS	średnia	min	max
PLN	(939)	(1 437)	498	(1 621)	(1 784)	163	(1 286)	(1 622)	(915)
USD	(232)	(261)	29	(125)	(157)	33	(188)	(408)	(40)
EUR	(747)	(937)	190	(672)	(846)	174	(880)	(1 041)	(574)

Działalność Grupy w zakresie inwestycji w dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży była głównym czynnikiem wpływającym także na zmiany poziomu ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania wyrażonych miarą IRE.

Pomiar ryzyka cenowego portfeli handlowych

Podstawowymi operacyjnymi miarami ekspozycji na ryzyko cenowe portfeli handlowych, zarówno na poziomie jednostek organizacyjnych, jak i całej Grupy, są współczynnik wrażliwości zmiany wartości portfela instrumentów zaliczonych do tego portfela na zmiany rynkowych stóp procentowych w przypadku instrumentów opartych o stopy procentowe (takie jak np. dłużne papiery wartościowe, transakcje typu FRA, transakcje typu IRS oraz CIRS, transakcje forward, transakcje futures) czyli tzw. miara DV01 oraz wartość netto pozycji walutowych i pozycji w akcjach w przypadku instrumentów obarczonych ryzykiem kursów walutowych oraz cen akcji. W obu przypadkach wartość ekspozycji na ryzyko kalkulowana jest z uwzględnieniem wartości w czasie tzn. prezentowana w ujęciu wartości bieżącej netto. Z zastosowaniem powyższych miar ustalane są limity pozycji ryzyka w podziale na waluty i poszczególne jednostki organizacyjne. W przypadku ryzyka stóp procentowych stosowane są dodatkowo progi ostrzegawcze dla pozycji ryzyka na poszczególnych odcinkach krzywych stóp procentowych. Limity ryzyka ustalane są dla pozycji na koniec dnia i monitorowane w cyklu dziennym.

Miarą zintegrowaną ryzyka cenowego portfeli handlowych łączącą wpływ pozycji w poszczególnych czynnikach ryzyka, i uwzględniającą efekt korelacji pomiędzy zmiennością poszczególnych czynników, jest wartość narażona na ryzyko (VaR).

Na poziomie całego Banku stosowany jest pomiar wartości zagrożonej (Value-at-Risk), przy zakładanym horyzoncie czasowym zamknięcia pozycji równym 1 dzień oraz współczynnikiem ufności 99%. Progi ostrzegawcze wartości zagrożonej ustalane są zarówno dla ryzyka kursu walutowego i stopy procentowej osobno, jak i dla sumy tych ryzyk.

W cyklu dziennym dokonywana jest analiza scenariuszy warunków skrajnych (stress test), przy założeniu większych, niż przyjęte w pomiarze wartości zagrożonej, zmian czynników ryzyka oraz pominięciu historycznie obserwowalnych korelacji pomiędzy tymi czynnikami.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka w warunkach skrajnych dla trzech podstawowych scenariuszy:

- najbardziej prawdopodobnego opartego na historycznej zmienności czynników ryzyka,
- lokalnego kryzysu finansowego oraz,
- globalnego kryzysu finansowego.

Dwa powyższe narzędzia ograniczania i monitoringu ryzyka cenowego portfeli handlowych uzupełnione są:

- progami ostrzegawczym, skumulowanej w okresie miesiąca, straty na portfelach handlowych,
- progami ostrzegawczymi ogólnego wolumenu nierozliczonych transakcji określonego rodzaju instrumentów finansowych (Aggregate Contracts Triggers),
- progami ostrzegawczymi maksymalnego terminu do zapadalności danego instrumentu finansowego (Maximum Tenor Trigger),
- limitów lub progów ostrzegawczych koncentracji dla rodzajów papierów wartościowych, emitentów oraz emisji w przypadku dłużnych i właścicielskich papierów wartościowych.

Zarówno miary DV01 jak i miara wartości narażonej na ryzyko VaR dla portfela handlowego kalkulowane są z wyłączeniem zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży tzn. bez uwzględnienia transakcji wymiany stóp procentowych zawartych w celu zabezpieczenia wartości godziwej tego portfela. Jak opisano powyżej ekspozycje na ryzyko z tytułu tych transakcji są ujęte w miarach i objęte limitami ryzyka portfeli bankowych.

Grupa notuje ekspozycje ryzyka cenowego portfeli handlowych w dwudziestu walutach w przypadku pozycji walutowych oraz osiemnastu walutach w przypadku ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, przy czym tylko w przypadku kilku walut ekspozycje są znaczące. Dla dużej grupy walut ekspozycje wynikają z niepełnego dopasowania transakcji zawartych na zlecenie klienta i transakcji domykających z innymi kontrahentami rynków hurtowych. Znaczące ekspozycje na ryzyko cenowe otwierane są w przypadku PLN, walut rynków wysokorozwiniętych (przede wszystkim USD oraz EUR; rzadziej GBP, CHF, JPY) oraz walut krajów Europy Środkowej.

Wartości znaczących ekspozycji na ryzyko stóp procentowych portfeli handlowych w ujęciu miary DV01 z pominięciem ekspozycji wynikających z zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w pierwszym półroczu 2007 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. PLN	w okresie 01.01.2007 – 30.06.2007				
	30.06.2007	31.12.2006	Średnio	Maximum	Minimum
PLN	(32)	10	57	551	(256)
EUR	(104)	(17)	(98)	12	(258)
USD	(210)	25	(32)	31	(227)
HUF	(60)	(20)	(26)	37	(108)
CZK	(1)	(1)	14	85	(4)

Istotny wzrost wielkości ekspozycji na ryzyko stóp procentowych na koniec czerwca 2007 roku w porównaniu z końcem roku 2006 wynika w głównej mierze z niskiego poziomu ekspozycji na koniec 2006 roku, co jest związane ze standardową redukcją ekspozycji w końcu każdego roku kalendarzowego. Pion Skarbu, prowadzący w ramach Grupy działalność handlową na instrumentach finansowych, zarządzał w omawianym okresie bardzo aktywnie ekspozycjami na ryzyko cenowe tzn. dostosowywał wielkość i kierunek tych ekspozycji w zależności od zmieniających się warunków rynkowych, co obrazuje przedział wahań tych ekspozycji (wartości minimum i maksimum w powyższej tabeli).

Poziom ryzyka określonego miarą VaR (bez uwzględnienia zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży) w podziale na pozycje ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej w okresie I półrocza 2007 roku prezentuje poniższa tabela:

	30.06.2007	31.12.2006	w okresie 1.01.2007 – 30.06.2007		
			Średnio	Maximum	Minimum
Ryzyko walutowe	884	347	2 017	8 465	91
Ryzyko stóp procentowych	3 594	2 799	3 142	5 698	1 906
Ryzyko ogółem	3 733	2 742	4 022	8 948	2 265

Ogólny średni poziom ryzyka cenowego portfeli handlowych w pierwszym półroczu 2007 roku był nieznacznie wyższy niż w roku 2006, przy czym zanotowano istotnie wyższe maksymalne poziomy ryzyka tzn. 8,9 mln zł w porównaniu z 6,8 mln zł.

Ekspozycje na ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych oraz ryzyko emitenta dłużnych papierów wartościowych w DMBH mogą być podejmowane w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych potrzebami wynikającymi z podstawowego obszaru działalności.

Ryzyko instrumentów kapitałowych

Podstawowym podmiotem Grupy prowadzącym działalność w zakresie instrumentów kapitałowych jest Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. (DM BH). Stosownie do swojego podstawowego zakresu działalności DM BH jest uprawniony do podejmowania ryzyka cenowego portfela handlowego akcji, praw do akcji, znajdujących się lub mających się znaleźć w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) lub Centralnej Tabeli Ofert (CTO), kontraktów Futures na index WIG20 i Indeksowanych Jednostek Udziałowych, a także akcji na giełdach zagranicznych tych spółek, które są notowane jednocześnie na GPW. Ryzyko cenowe portfela instrumentów DM BH ograniczane jest limitami wolumenowymi dla poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych oraz progami ostrzegawczymi dla koncentracji dla poszczególnych emitentów. Dla DM BH stosowane są również progi ostrzegawcze potencjalnej straty dla scenariuszy warunków skrajnych oraz skumulowanej zrealizowanej straty na portfelu handlowym. Ogólny limit wolumenowy na portfel instrumentów kapitałowych został podwyższony w pierwszym półroczu 2007 roku z 12,7 mln zł do 14,7 mln zł i jego średnie wykorzystanie w tym okresie wynosiło ok. 20%.

Ekspozycja walutowa aktywów i pasywów

Strukturę walutową aktywów i pasywów Grupy według podstawowych walut przedstawia poniższa tabela:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2007	31.12.2006
<i>Aktywa</i>		
PLN	28 438 372	23 795 070
EUR	4 463 222	4 534 823
USD	3 671 462	7 042 912
GBP	9 959	82 287
CHF	183 548	202 470
Pozostałe waluty	23 584	333 173
	36 790 147	35 990 735
<i>Pasywa</i>		
PLN	29 908 772	29 281 940
EUR	3 495 114	3 751 299
USD	2 915 284	2 568 478
GBP	150 495	160 302
CHF	221 172	81 969
Pozostałe waluty	99 310	146 747
	36 790 147	35 990 735

Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy jest zapewnienie wysokiej jakości portfela kredytowego oraz bezpieczeństwa prowadzonej działalności kredytowej poprzez minimalizację ryzyka poniesienia strat.

Minimalizacji ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Grupie regulacje, w szczególności dotyczące:

- zasad organizacji zarządzania, metod pomiaru i kontroli ryzyka kredytowego,
- polityki ryzyka oraz systemów oceny ryzyka kredytowego,
- uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych,
- ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów,
- działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych,
- procedur i programów kredytowych określających politykę kredytową.

Niektóre elementy zarządzania ryzykiem kredytowym w Bankowości Komercyjnej i Inwestycyjnej to:

- Niezależne stanowisko zarządzającego ryzykiem przy współodpowiedzialności Sprzedaży za jakość portfela kredytowego;
- Każda decyzja kredytowa musi być podjęta przez przynajmniej dwie upoważnione osoby. Kredyty opiewające na wyższą kwotę, z którymi związane jest większe ryzyko, wymagają odpowiednio zatwierdzenia przez bardziej kompetentne i upoważnione do tego osoby na wyższych stanowiskach;
- Niezależny Departament Audytu sprawdzający regularnie wszelkie działania dotyczące zarządzania ryzykiem;
- Każdy kredytobiorca otrzymuje rating ryzyka, oparty zarówno na kryteriach finansowych, jak i jakościowych. Ratingi ryzyka pozwalają Grupie zapewnić, że cały portfel pozostaje w ramach dopuszczalnego ryzyka;
- Każdemu klientowi Grupy przypisana jest jednostka kontrolna zarządzająca relacjami z danym klientem. W przypadku klientów wchodzących w skład grup kapitałowych ryzyko jest zarządzane na poziomie grupy w celu zapewnienia nieprzekraczalności koncentracji wierzytelności;
- Grupa zarządza koncentracją w ramach swego portfela, z zatwierdzonymi limitami oraz wymogami kapitałowymi dla danego portfela. Limity ryzyka kredytowego są ustalane dla poszczególnych dłużników;
- Grupa ustaliła wytyczne dla okresowego monitorowania wyników klientów oraz rozpoznawania niekorzystnych zmian w ich sytuacji finansowej, które muszą być od razu zakomunikowane wyższej lub średniej kadrze kierowniczej, w tym specjalistycznym jednostkom do spraw restrukturyzacji.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym dla produktów oferowanych klientom detalicznym przez Bankowość Detaliczną są określone osobno dla każdego z oferowanych produktów. Do podstawowych narzędzi oceny ryzyka w tym zakresie należy:

- ocena ryzyka kredytowego na podstawie:
 - kryteriów minimalnych dla wniosku;
 - wartości oceny punktowej (modele scoringowe);
 - kryteriów jakościowych;
 - informacji zawartych w Biurze Informacji Kredytowej;
- wykorzystanie zaawansowanego systemu informacji zarządczej do monitorowania jakości portfela.

W całej Grupie istnieje jednolity wewnętrzny system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów, który odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Grupa wykorzystuje do tego celu wewnętrzne ratingi oparte zarówno na kryteriach finansowych jak i jakościowych, uwzględniające sytuację finansową oraz perspektywę rozwoju branży. Wyższa wartość ratingu oznacza wyższy poziom ryzyka należności.

Portfel bez utraty wartości został zaprezentowany według wewnętrznych ratingów ryzyka, natomiast należności klientów ze stwierdzoną utratą wartości dla potrzeb prezentacyjnych pogrupowane zostały w kategorii ryzyka na bazie wewnętrznych ratingów.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe.

w tys. zł

	30.06.2007		31.12.2006	
	Należności od klientów	Należności od banków	Należności od klientów	Należności od banków
Należności oceniane indywidualnie				
kategoria ryzyka II	44 423	-	28 479	-
kategoria ryzyka III	188 326	-	560 568	9 491
kategoria ryzyka IV	998 648	6 327	792 820	-
Wartość brutto	1 231 397	6 327	1 381 867	9 491
Utrata wartości	1 030 096	6 327	1 153 549	9 491
Wartość netto	201 301	-	228 318	-
Należności oceniane portfelowo				
kategoria ryzyka II	10 099	-	15 991	-
kategoria ryzyka III	15 806	-	29 537	-
kategoria ryzyka IV	446 759	-	463 503	-
Wartość brutto	472 664	-	509 031	-
Utrata wartości	384 228	-	413 670	-
Wartość netto	88 436	-	95 361	-
Należności bez utraty wartości				
rating ryzyka 1-4	8 724 424	5 887 072	7 556 451	8 831 191
rating ryzyka 5-6	3 079 277	63 055	2 686 799	50 612
rating ryzyka 7-8	182 749	-	123 483	-
Wartość brutto	11 986 450	5 950 127	10 366 733	8 881 803
Utrata wartości	58 059	481	55 916	81
Wartość netto	11 928 391	5 949 646	10 310 817	8 881 722
Łączna wartość netto	12 218 128	5 949 646	10 634 496	8 881 722

Dla celów określenia maksymalnej ekspozycji Grupy na ryzyko kredytowe należy uwzględnić również ekspozycje o charakterze pozabilansowym (opisane w nocie 36), dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (opisane w nocie 19), aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (opisane w nocie 18) oraz inne aktywa (opisane w nocie 28).

w tys. zł

	30.06.2007	31.12.2006
Należności objęte odpisem na poniesione niezidentyfikowane straty		
Należności nieprzeterminowane		
0-30 dni	17 918 429	19 226 570
Należności przeterminowane		
31-90 dni	18 088	21 887
91-180 dni	60	79
Wartość brutto	17 936 577	19 248 536

w tys. zł

	30.06.2007		31.12.2006	
	Należności od klientów	Należności od banków	Należności od klientów	Należności od banków
Utrata wartości oceniana indywidualnie				
kategoria ryzyka II	3 990	-	8 350	-
kategoria ryzyka III	142 586	-	433 736	9 491
kategoria ryzyka IV	883 520	6 327	711 463	-
	1 030 096	6 327	1 153 549	9 491
Utrata wartości oceniana portfelowo				
kategoria ryzyka II	2 718	-	13 276	-
kategoria ryzyka III	7 214	-	396 247	-
kategoria ryzyka IV	374 296	-	-	-
	384 228	-	413 670	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty				
rating ryzyka 1-4	29 758	14	31 083	77
rating ryzyka 5-6	20 173	467	18 206	4
rating ryzyka 7-8	8 128	-	6 627	-
	58 059	481	55 916	81
Łączna utrata wartości	1 472 383	6 808	1 623 135	9 572

Zgodnie z polityką kredytową, w celu ograniczenia ryzyka, Grupa przyjmuje następujące rodzaje zabezpieczeń ekspozycji klientów korporacyjnych:

- kaucja, cesja praw lub blokada środków na rachunku lokaty terminowej,
- hipoteka,
- przewłaszczenie lub zastaw rejestrowy na majątku rzeczowym oraz na papierach skarbowych i innych papierach wartościowych dopuszczonych i niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym,
- cesja należności,
- gwarancje i poręczenia.

W przypadku klientów indywidualnych Grupa przyjmuje następujące rodzaje zabezpieczeń:

- kaucja,
- hipoteka,
- ubezpieczenie.

Rodzaj zabezpieczenia oraz jego wartość jest ustalana przy uwzględnieniu ratingu ryzyka kredytobiorcy. Grupa monitoruje ustanowione prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych poprzez ocenę wartości i jakości przyjętych zabezpieczeń.

Koncentracja zaangażowania

Limity zaangażowania

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665 z późniejszymi zmianami), oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze Komisji Nadzoru Bankowego określają limity maksymalnego zaangażowania Grupy. Zgodnie z obowiązującymi od 1 stycznia 2002 roku przepisami art. 71 ust. 1, wspomnianej ustawy suma wierzytelności Grupy oraz udzielonych przez Grupę zobowiązań pozabilansowych w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, nie może przekraczać odpowiednio 20% funduszy własnych Grupy w przypadku, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do Banku podmiotem dominującym lub zależnym albo jest zależny od podmiotu dominującego wobec Banku oraz 25% w przypadku, gdy podmioty te nie są w ten sposób podmiotami powiązanymi z Bankiem. Przy zachowaniu warunków określonych przepisami uchwały nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych

rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. NBP, Nr 2, poz. 3) dopuszcza się utrzymywanie przez Grupę przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności ponad limity określone w art. 71 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe wyłącznie w zakresie wierzytelności wynikających z operacji zaliczanych do portfela handlowego. Fundusze własne dla celów wyznaczania limitów zaangażowania określonych w ustawie Prawo Bankowe ustalone zostały zgodnie z uchwałą nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku (...) (Dz. Urz. NBP, Nr 3, poz. 4)

Według stanu na dzień 30 czerwca 2007 roku Grupa posiadała zaangażowanie wobec podmiotu powiązanego z sektora bankowego przekraczające ustawowe limity koncentracji wierzytelności. Przekroczenie limitu dotyczyło wierzytelności wynikających z transakcji instrumentami pochodnymi. Z tytułu przekroczenia limitu koncentracji wierzytelności wyznaczony został dodatkowy wymóg kapitałowy, który włączony został do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego na dzień 30 czerwca 2007 roku.

Grupa dąży do ograniczenia koncentracji zaangażowania wobec grup klientów. Według danych z dnia 30 czerwca 2007 roku zaangażowanie Grupy dotyczące portfela bankowego w transakcje z grupami klientów, wobec których łączne zaangażowanie przekracza 10% funduszy własnych Grupy, wynosi 2 135 485 tys. zł, czyli 62,2% tych funduszy (31 grudnia 2006 roku: 2 596 676 tys. zł, tj. 76,6%).

Koncentracja zaangażowań wobec poszczególnych 10 największych kredytobiorców Grupy (niebankowych):

	30.06.2007			31.12.2006		
	Zaangażowanie bilansowe *	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe *	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie
Grupa 1	369 588	140 580	510 168	327 613	144 832	472 445
Grupa 2	275 369	180 863	456 232	180 299	360 088	540 387
Grupa 3	11	418 966	418 977	255 437	130 836	386 273
Klient 4	120 699	279 409	400 108	241 001	159 164	400 165
Klient 5	186 517	163 483	350 000	127 231	302 773	430 004
Grupa 6	107 850	211 602	319 452	106 960	260 442	367 402
Grupa 7	66 378	246 922	313 300	71 468	194 543	266 011
Grupa 8	98 566	212 009	310 575	1 982	105 839	107 821
Grupa 9	95 561	206 282	301 843	5	309 856	309 861
Grupa 10	33 043	253 664	286 707	36 440	50 468	86 908
Razem 10	1 353 582	2 313 780	3 667 362	1 348 436	2 018 841	3 367 277

*Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych

Koncentracja zaangażowania w sektorach gospodarki

W celu uniknięcia nadmiernej koncentracji ryzyka kredytowego Grupa na bieżąco monitoruje zaangażowanie w poszczególnych sektorach gospodarki, określając pożądane kierunki, w których zaangażowanie Grupy powinno się zwiększać, oraz sektory o niekorzystnych perspektywach rozwojowych, w których zaangażowanie powinno być zmniejszane. Polityka zaangażowania Grupy wobec klientów należących do poszczególnych sektorów prowadzona jest odrębnie wobec klientów korporacyjnych w ramach Pionów Bankowości Korporacyjnej i Komercyjnej, małych i średnich przedsiębiorstw w ramach Pionu Bankowości Przedsiębiorstw oraz wobec mikro przedsiębiorstw w ramach CitiBusiness w Bankowości Detalicznej.

Polityka zaangażowania Grupy wobec klientów korporacyjnych należących do poszczególnych sektorów prowadzona jest poprzez definiowanie rynków docelowych. Jednym z kluczowych elementów uwzględnianych przy definiowaniu rynków jest ocena ryzyka branżowego. Analizy sektorowe wykonywane są przez specjalistów branżowych. W ramach określonych rynków docelowych definiowane są programy kredytowe o udokumentowanych wymaganiach dotyczących zatwierdzania ryzyka dla specyficznych rodzajów działalności. Im wyższe ryzyko sektorowe, tym

ostrzejsze są kryteria akceptacji ryzyka. Ocena sytuacji finansowej branż oraz perspektyw rozwojowych jest istotnym elementem wpływającym na rating klienta.

Polityka zaangażowania Grupy wobec małych, średnich i mikro przedsiębiorstw prowadzona jest w drodze określenia rynku docelowego poprzez negatywną selekcję branż, polegającą na wyeliminowaniu z rynku docelowego branż, z którymi ryzyko współpracy uznawane jest za zbyt wysokie jak na standardy obowiązujące w Grupie.

W polityce wyróżniono następujące kryteria będące podstawą negatywnej selekcji:

- branże wykluczone ze względu na niezgodność z charakterem małych i średnich przedsiębiorstw,
- branże wykluczone ze względu na ich wrażliwość na czynniki rynkowe i niestabilność wyników finansowych,
- branże wykluczone ze względu na tendencje spadkowe.

Rynek docelowy określany jest jako wszystkie inne branże, które nie znalazły się na liście negatywnej. Wobec wybranych branż wykluczonych ze względu na ich wrażliwość i niestabilność oraz wykluczonych ze względu na tendencje spadkowe można stosować podejście selektywne, co oznacza, że nie eliminuje się klientów z najwyższymi ratingami.

Ze względu na duże zróżnicowanie klientów reprezentujących poszczególne sektory gospodarki, w poniższej tabeli przedstawiono zagregowane dane w zakresie zaangażowania Grupy w sektory skupione w największych 20 branżach gospodarki według stanu na porównawcze okresy.

Branża gospodarki według PKD	30.06.2007	31.12.2006
	w %	w %
Handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi, motocyklami	17,4	16,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	10,2	9,6
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	7,1	5,8
Produkcja wyrobów chemicznych	6,1	5,4
Pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych	5,7	9,9
Poczta i telekomunikacja	4,4	5,2
Handel detaliczny, z wyłączeniem sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego	3,9	3,7
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	3,1	3,2
Budownictwo	3,1	3,7
Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	2,7	2,7
Pierwsze „10” branż gospodarki	63,7	65,3
Działalność gospodarcza pozostała	2,6	2,5
Sprzedaż, obsługa i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów samochodowych	2,5	2,1
Ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno-rentowe, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej	2,4	2,4
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	2,3	1,6

Branża gospodarki według PKD	30.06.2007	31.12.2006
	w %	w %
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	2,3	1,9
Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	2,3	4,0
Transport lądowy, transport rurociągiem	2,2	0,9
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1,6	1,7
Produkcja wyrobów tytoniowych	1,6	1,3
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	1,5	1,3
Pierwsze „20” branż gospodarki	21,3	19,7
Pozostałe branże	15,0	15,0
	100,0	100,0

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na brak związku lokalizacji na terenie kraju placówek Grupy z poziomem ryzyka kredytowego zdecydowano o odstąpieniu od prezentacji koncentracji ryzyka kredytowego w ujęciu geograficznym.

w tys. zł

Należności brutto od klientów i banków w podziale na typ prowadzonej działalności

Należności brutto od podmiotów gospodarczych i banków

finansowa	6 126 010	9 106 664
produkcyjna	3 669 846	2 781 197
usługowa	2 860 591	2 414 947
pozostała	2 872 039	3 194 352
	15 528 486	17 497 160

Należności brutto od osób fizycznych

4 118 479	3 651 765
19 646 965	21 148 925

Ryzyko operacyjne

Grupa definiuje ryzyko operacyjne jako ryzyko wynikające z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi lub systemów, bądź też zdarzeń zewnętrznych. Od kilku lat Grupa zarządza ryzykiem operacyjnym przy użyciu różnych narzędzi i technik (w tym przede wszystkim procesu samooceny, list kontrolnych, limitów, planów awaryjnych).

Wszystkie istotne elementy dotyczące procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem operacyjnym na różnych poziomach kierownictwa, wraz z podziałem kompetencji, system oceny ryzyka operacyjnego oraz system raportowania i kontroli zdefiniowane zostały w „Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym”.

Nadzór nad jakością zarządzania ryzykiem operacyjnym sprawuje Rada Nadzorcza i Zarząd Banku.

W bieżącym procesie monitorowania ryzyka operacyjnego, zarząd wspierany jest przez Komitet ds. Ryzyka, Systemu Kontroli i Zgodności. Wyznaczono członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem operacyjnym, jak również powołano odrębną jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za bieżące zarządzanie procesem samooceny oraz za poprawność ewidencjonowania danych o stratach operacyjnych. W Grupie wdrożono efektywnie funkcjonujące mechanizmy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa banku i procesów wewnętrznych, realizowanych operacji i

przetwarzanych danych, a także działań podejmowanych przez kierownictwo banku w celu identyfikowania, szacowania, pomiaru, monitorowania i kontroli tego ryzyka, oraz ograniczania wpływu zagrożeń na funkcjonowanie banku i realizowane przez bank operacje. Uchybienia kontrolne, działania naprawcze, zdarzenia operacyjne i wskaźniki związane z ryzykiem operacyjnym są przedmiotem regularnych raportów przedstawianych odpowiednim Komitetom. Jednocześnie jakość procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym proces samooceny) w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Grupy są przedmiotem kontroli i oceny przez audyt wewnętrzny.

W ramach działań dostosowawczych do zaleceń Komitetu Bazylejskiego i stosownych regulacji nadzorczych Grupa zintensyfikowała pomiary ilościowe ryzyka operacyjnego. W ramach analizy strat wyodrębniane są następujące ich kategorie:

- straty spowodowane błędami pracowników,
- straty będące skutkiem zewnętrznych oszustw i kradzieży,
- straty spowodowane wadliwością systemów i technologii,
- straty wynikające z wadliwości procesów lub produktów.

O wysokim poziomie narażenia Grupy na ryzyko operacyjne decyduje duża skala i szeroki zakres działalności, liczba oferowanych produktów i usług bankowych, znaczny wolumen transakcji istotny oraz szeroki wachlarz usług bankowych przy wykorzystaniu elektronicznych kanałów dostępu zarówno dla klientów bankowości korporacyjnej jak i detalicznej. W celu ograniczenia poziomu ryzyka, produkty i usługi, zarówno przed ich wprowadzeniem jak i w trakcie ich funkcjonowania, analizowane są pod kątem narażenia banku na różne kategorie ryzyka.

45. Wyjaśnienie dotyczące rozszerzenia zakresu konsolidacji

Zmiana zakresu konsolidacji

Począwszy od 2006 roku Grupa rozszerzyła zakres jednostek podlegających konsolidacji metodą pełną o jednostkę Handlowy Investments S.A. („HISA”). Wyniki finansowe HISA za 2006 rok były istotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy. Do tego czasu, ze względu na nieistotność danych finansowych, HISA objęta była w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyceną metodą praw własności. W wyniku wprowadzonych zmian skorygowane zostały porównywalne dane za I półrocze 2006 roku.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2006 do 30 czerwca 2006

	Stan przed zmianą zakresu konsolidacji	Wpływ rozszerzenia zakresu konsolidacji	Stan po zmianie
<i>w tys. zł</i>			
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	783 601	-	783 601
Koszty odsetek i podobne koszty	(275 530)	61	(275 469)
Wynik z tytułu odsetek	508 071	61	508 132
Przychody z tytułu opłat i prowizji	376 864	(3)	376 861
Koszty opłat i prowizji	(74 433)	-	(74 433)
Wynik z tytułu prowizji	302 431	(3)	302 428
Przychody z tytułu dywidend	100	-	100
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	179 810	(945)	178 865

<i>w tys. zł</i>	Stan przed zmianą zakresu konsolidacji	Wpływ rozszerzenia zakresu konsolidacji	Stan po zmianie
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	33 166	-	33 166
Pozostałe przychody operacyjne	59 246	-	59 246
Pozostałe koszty operacyjne	(20 439)	-	(20 439)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	38 807		38 807
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(681 687)	(109)	(681 796)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(66 407)	-	(66 407)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	117 289	-	117 289
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	9 634	1 628	11 262
Zysk operacyjny	441 214	632	441 846
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	2 654	-	2 654
Zysk brutto	443 868	632	444 500
Podatek dochodowy	(100 774)	20	(100 754)
Zysk netto	343 094	652	343 746

Skonsolidowane kapitały własne na dzień 30 czerwca 2006

<i>w tys. zł</i>	Stan przed zmianą zakresu konsolidacji	Wpływ rozszerzenia zakresu konsolidacji	Stan po zmianie
KAPITAŁY			
Kapitał zakładowy	522 638	-	522 638
Kapitał zapasowy	3 027 470	-	3 027 470
Kapitał z aktualizacji wyceny	(204 764)	-	(204 764)
Pozostałe kapitały rezerwowe	1 336 878	74 092	1 410 970
Zyski zatrzymane	315 099	(90 981)	224 118
Kapitały razem	4 997 321	(16 889)	4 980 432

46. Adekwatność kapitałowa

Współczynnik wypłacalności Grupy obliczony został zgodnie z przepisami obowiązującymi banki w Polsce w danym okresie sprawozdawczym.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Współczynnik wypłacalności na dzień 30 czerwca 2007 roku obliczony został według zasad określonych w uchwale nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2007 roku.

Zgodnie z przepisami niniejszej uchwały Grupa skorzystała z określonego do dnia 31 grudnia 2007 roku okresu przejściowego w obliczeniach wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie ekspozycji nieobjętych metodą wewnętrznych ratingów, w którym dopuszcza się zastosowanie w obliczeniach dotychczas obowiązujących zasad.

Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2006 roku obliczony został według zasad określonych w uchwale nr 4/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 25).

	30.06.2007	31.12.2006
Całkowity wymóg kapitałowy	2 085 081	1 923 574
Fundusze własne, z tego:	3 433 553	3 390 917
Fundusze podstawowe (z uwzględnieniem pomniejszeń)	3 489 297	3 556 495
Fundusze uzupełniające	3 652	(81 501)
Pomniejszenia sumy funduszy podstawowych i uzupełniających	59 396	84 077
Współczynnik wypłacalności (w %)	13,17	14,10

47. Oświadczenia Zarządu Banku

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Banku półroczne dane finansowe oraz dane porównywalne zaprezentowane w „Śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 30 czerwca 2007 roku” zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz osiągnięty przez nią wynik finansowy. Zawarte w niniejszym skonsolidowanym raporcie śródrocznym „Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w I półroczu 2007 roku” zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (wraz z opisem podstawowych rodzajów ryzyka) Grupy w I półroczu 2007 roku.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych KPMG Audyt Sp. z o.o., dokonujący przeglądu „Śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 30 czerwca 2007 roku”, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci spełnili warunki konieczne do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu zgodnie z właściwymi przepisami prawa polskiego.

podpisy Członków Zarządu

20.09.2007 roku Data	Sławomir Sikora Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
20.09.2007 roku Data	Michał H. Mrozek Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
20.09.2007 roku Data	Edward Wess Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
20.09.2007 roku Data	Sonia Wędrychowicz-Horbatowska Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
20.09.2007 roku Data	Witold Zieliński Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
20.09.2007 roku Data	Lidia Jabłonowska-Luba Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis